

GMINNE NOWINY

Kwartalnik Gminy Lipnica Wielka
www.lipnicawielka.pl

Egzemplarz bezpłatny
Grudzień, Nr 4 (832)/2019

250 lat Kościoła św. Łukasza Ewangelisty w Lipnicy Wielkiej

Jubileusz konsekracji kościoła pw. św. Łukasza Ewangelisty	3
Jubileusz konsekracji kościoła w Lipnicy Wielkiej - czwartek - wieczór modlitewny	4
„Różaniec songs”	4
Jubileusz konsekracji kościoła w Lipnicy Wielkiej - piątek - suma odpustowa	4
Wyniki wyborów parlamentarnych w gminie Lipnica Wielka	6
Uchwały Rady Gminy Lipnica Wielka	7
O systemie zbiórki odpadów na terenie Gminy Lipnica Wielka	8
Zimowe utrzymanie dróg	8
Gminne obchody rocznicy Odzyskania Niepodległości	10
Dzień nauczyciela w Gminie Lipnica Wielka	10
Manewry jednostek OSP z gmin Lipnica Wielka i Jablonka	12
Dofinansowanie z fsur na zakup umundurowania dla strażaków	12
Pani Maria Styruła - nasza stulotka - w najnowszym numerze Tygodnika Podhalańskiego	13
Nierozeralni – Kampania społeczna dla rodzin i młodzieży	14
Po latach tułaczki „Napić się orawskiego ciepła”	15
80. Rocznica śmierci Eugeniusza Sterculi wybitny Orawianin	15
Realizacja projektu socjalnego „Aktywny senior”	16
Bierzmowanie	16
Wizytacja biskupa Damiana Muskusa	17
Jubileuszowy Orawski Orszak Świętych - Holy Wins 2019	17
Protokół z gminnego konkursu „Na najpiękniejszego anioła”	18
Wizytacja ks. Biskupa Damiana Muskusa w parafii św. Jadwigi Królowej w Lipnicy Wielkiej – Murowanicy	19
Sw. Siostra Faustyna w znaku swoich relikwii, przybyła do parafii św. Jadwigi Królowej w Lipnicy Wielkiej Murowanicy	19
Adwentowa pomoc dla dzieci i młodzieży będących w potrzebie	20
Zaproszenie na pielgrzymkę do Medjugorie	20
Klub „Babia Góra” w Północnej Ameryce	20
Orawskie zainicjowały dziedzinę Emilowi Kowalczykowi	21
Powstanie Orawska encyklopedia internetowa	22
Orawski Wieczór Andrzejkowy	23
„Kultura w Lipnicy Wielkiej na przestrzeni dziejów” - recenzja	23
Wernisaż wystawy Heródek	24
Promocja Orawy na Węgrzech	25
Gmina Lipnica Wielka w pilotażowym projekcie Instytutu Książki	25
Zakup nowości wydawniczych dla Gminnej Biblioteki Publicznej	25
Zespół „Orawianie” z Przywarówki po warsztatach „Zatańcz z góralem” i nagraniu tutorialu	26
Kołyndowanie zacarowane w kozusku	26
Gwiazdorska impreza mikołajkowa w Domu Ludowym	26
Niezwykłe odkrycie	27
Rowerowo po atrakcje! - inicjatywa w ramach działań lokalnie 2019	27
XVI Gminny Rajd Turystyczny im. Piotra Borowego - Szlakiem i szlakami Babiej Góry	27
Galązki Świętych Adwentowych, Lucji i Barbary	28
Stypendia dla uczniów Liceum i Technikum	29
Narodowe Święto Niepodległości w Publicznym Przedszkolu w Kiczorach	30
Pasowanie na przedszkolaka w Publicznym Przedszkolu w Kiczorach	30
„11 listopada – Naszej ojczyzny to dzień!”	31
„Święto Patronów w Szkole Podstawowej nr 2”	32
„Śladami Józefiny i Emila Mików”	33
Wolności bije dzwoni!	33
II Wieczornica patriotyczna w Szkole Podstawowej nr 3 w Lipnicy Wielkiej	34
II Wieczornica Patriotyczna poświęcona losom żołnierza podczas II wojny światowej	35
Dzień Edukacji Narodowej w SP NR 1 Murowanicy	36
„I ty możesz być jak św. Stanisław Kostka”	37
Wycieczka do Warszawy	38
Turniej tenisa ziemnego o Puchar Wójta Gminy Lipnica Wielka 2019	38
XI Memoriał im. Grzegorza Wesołowskiego. Zbiórka krwi. Akcja misie ratownicze pomagają	38
III akcja „Misie Ratownicze pomagają”	39
Otwarcie dojo - sali treningowej	39
Zakończenie projektu Dom Kultury + ...	40
Wycieczka dwudniowa klas IV i V z SP Nr 1 do Wrocławia	42
Laur Babiogórski dla Zgromadzenia Sióstr Albertynek w Lipnicy Wielkiej	43
Strefa tlenu w Lipnicy Wielkiej	44
Czy przeznaczenie kieruje naszym życiem?	44

*Niech magiczna moc wigilijnego wieczoru
przyniesie Państwu spokój, dobro i radość.*

*Niech każda chwila świąt Bożego Narodzenia
żyje własnym pięknem, a Nowy Rok obdaruje Państwa
pomyślnością i szczęściem.*

*Dobro niech płynie z każdej strony i wraca do nas
w postaci kojącego ciepła ludzkich serc.*

*Najpiękniejszych świąt Bożego Narodzenia
życzą:*

Przewodniczący
Rady Gminy Lipnica Wielka

Wójt Gminy
Lipnica Wielka

mgr Andrzej Karkoszka

mgr Mateusz Lichosyt

*Bóg się rodzi
 W słowach dobroci
 W czystym spojrzeniu
 W codziennym trudzie
 W naszym zmęczeniu
 W znaku przyjaźni i pojednania
 W modlitwie siostry
 W pracy kapłana
 W nauczyciela cichym mozole
 W fabryce
 W biurze
 W kuchni
 W uśmiechu dziecka
 W natchnieniu artysty
 W bezsennej nocy ciężko chorego
 W czuwaniu matki nad dzieckiem kołyską
 - rodzi się Chrystus*

*Jak tamtej nocy – zstępuje z nieba
 Tylko przyjmować Go sercem gorącym ciągle
 od nowa uczyć się trzeba...*

/s. Magdalena Ponichter/

*Uczmy się przyjmować Boga w naszej
 codzienności, uczynimy z naszego życia
 betlejemską stajenkę, która w swoje ciszy,
 prostocie i surowości przyjęła Słowo Odwieczne.
 Przyjmujemy Chrystusa do naszego życia, niech
 Jego cichość zagłuszy hałas naszego życia,
 niech uciszy spory, ugasi ogień, który niszczy
 relacje małżeńskie, rodzinne i sąsiedzkie.
 Szukajmy Chrystusa tam, gdzie się Go najmniej
 spodziewamy odnaleźć.*

*Życzą duszpasterze parafii
 św. Łukasza Ewangelisty
 w Lipnicy Wielkiej
 Ks. Proboszcz Jerzy Bargiel
 Ks. Damian Obrat
 Ks. Michał Kwiecień*

„Chwała na wysokości Bogu a na ziemi pokój ludziom dobrej woli”.

*Niech radość i pokój Betlejemskiej nocy przenika nasze serca, a błogosławieństwo Bożej
 Dzieciny wyduje w nas owoce jedności, miłości wzajemnej i wszelkiej pomyślności.*

*A wszelka łaska Syna Bożego, niech się stanie udziałem wszystkich, przynosząc każdemu
 szczęśliwą codzienność „w dobrych radach i w dobrym bycie”.*

*Życzę, aby przez ręce Matki Najświętszej, spłynęły od Dzieciątka Jezus najobfitsze łaski
 dla wszystkich mieszkańców Lipnicy Wielkiej.*

*Ks. Andrzej Pawlak,
 proboszcz parafii
 św. Jadwigi Królowej*

JUBILEUSZ KONSEKRACJI KOŚCIOŁA PW. ŚW. ŁUKASZA EWANGELISTY

W piątek 18 października 2019 roku, czyli w odpust ku czci świętego Łukasza Ewangelisty, odbyły się w Lipnicy Wielkiej główne uroczystości z okazji jubileuszu konsekracji kościoła parafialnego pw. św. Łukasza Ewangelisty. Msza Święta odpustowa zwieńczyła te obchody. 7 kwietnia 2019 roku minęło 250 lat od konsekracji świątyni. Uroczystą sumę odpustową odprawił o godzinie 11.00 i słowo Boże wygłosił metropolita krakowski abp Marek Jędraszewski. Msza Święta sprawowana była głównie w intencji rodzin, które przyjęły obraz Jezusa Miłosiernego w roku jubileuszowym poświęcenia kościoła. Zgromadzili się na niej bardzo liczni wierni, siostry zakonne i wielu kapłanów z dekanatu,

przedstawiciele szkół, organizacji lokalnych, władz gminnych, powiatowych i parlamentarzysty. Specjalnie na tę okazję przybyło wielu księży i sióstr pochodzących z Lipnicy Wielkiej i Kiczor, i tych, którzy w tej parafii pracowali. W tym dniu uroczystościom odpustowym towarzyszyła wyjątkowo ciepła i słoneczna pogoda.

W duchu modlitewnym przeżywanie odpustu rozpoczęło się już 17 października. O godzinie 21.00 zaśpiewano w kościele Apel Jasnogórski, a po nim uroczystość wniesiono do kościoła ogromny różaniec, którym otoczono ołtarz i odśpiewano różaniec z zaangażowaniem grup muzycznych działających w parafii rozważając część światła.

Śpiew kolejnych dziesiątków różańca prowadzili: Strażacka Orkiestra Dęta, Schola Exodus, Zespół Orawianie im. Heródka, Schola Adonai i Chór Parafialny Eduardo. Po różańcu odbył się koncert zespołu Arva.

Po czwartkowej modlitwie na ścianie plebanii wyświetlono 12-minutową multimedialną prezentację składającą się ze zdjęć ukazujących wiele ważnych ujęć z przeszłości wielkolipnickiej parafii oraz kościoł św. Łukasza Ewangelisty z zewnątrz i wewnątrz. Prezentacja ta nosi tytuł: „Wspomnienia na 250 lecie kościoła Św Łukasza w Lipnicy Wielkiej” i jest dostępna na stronie internetowej: [youtube.com](https://www.youtube.com).

Uroczystości odbywające się w kościele w obydwie dni były transmitowane on-line przez internet dla użytkowników facebooka przez telewizję internetową Orawa TV. Nagrania są nadal dostępne w internecie.

Pisząc o tych jubileuszowych uroczystościach warto przytoczyć wiersz Emila Kowalczyka umieszczony w końcowej części multimedialnych „Wspomnień...”:

Lipnicki patron

*Z wysokości wielgiego ółtorza
poziyrom na vos
moi parafianie
w kościele pełno i bogato
ale w sercak pusto i jałowow
bo nie widzyc tutaj
miłości, dobroci
i sprawiedliwości
Wasi dziadkowie
byli inksi
hudobni ale na dusy bogatsi
A u vos za dużo pychy
za mało pokory
Wiyncy dwojcie o duse
jako o ciało
jus mało casu dostało
tak do vos woło
doktor kościoła*

Emil Kowalczyk

Wiersz ten doskonale wpisuje się w treść homilii wygłoszonej przez abp Marka Jędraszewskiego w czasie sumy odpustowej, który nawiązując do słów „2 Listu do Tymoteusza” św. Pawła przekonywał, że należy bronić godności człowieka, której świadkiem jest też kościół św. Łukasza w Lipnicy Wielkiej, bo w nim jako w domu poświęconym Bogu również odkrywamy tę prawdę. A bronić jej, to „wziąć udział w dobrych zawodach”, żyć Ewangelią i głosić Chrystusa w porę i nie w porę, by ostatecznie razem z Chrystusem zwyciężyć. Arcybiskup podkreślał, że Jezus wzywa, byśmy

otworzyli mu na oścież drzwi nas samych, bo nie zrozumiemy siebie ani innych bez Chrystusa. Zrozumieć siebie, to otworzyć się na prawdę o człowieku i o jego godności, jaka zawarta jest w Ewangelii, zwłaszcza w Ewangelii św. Łukasza. Zło świata próbuje zniszczyć godność człowieka, która zawiera w sobie podobieństwo do Boga poprzez to, że człowiek potrafi kochać. Na końcu homilii arcybiskup życzył wiernym, aby usłyszeli kiedyś słowa Chrystusa, sprawiedliwego sędziego: „Byłaś/byłeś wiernym moim uczniem, wejdź do domu twojego Ojca i Pana na wieczność całą”.

Życzenia metropolity krakowskiego to wielkie zadanie na całe życie, poprzez które człowiek wpisuje się w dzieje Kościoła. Peregrynacja obrazu Jezusa Miłosiernego miała nas przygotować do jubileuszowej uroczystości 250 lecia konsekracji kościoła i pomóc w poznaniu, czym jest Boże miłosierdzie. Otwarcie się na miłosierdzie Chrystusa i życie Ewangelią, to trud dnia codziennego, stawanie po stronie prawdy i jej obrona, by zasłużyć na wejście do domu naszego Ojca i Pana. Tego życzymy sobie i innym.

Anna Kramarz

JUBILEUSZ KONSEKRACJI KOŚCIOŁA W LIPNICY WIELKIEJ - CZWARTEK - WIECZÓR MODLITEWNY - „RÓŻANIEC SONGS”

Tego roku Parafia pw. św. Łukasza Ewangelisty obchodzi Jubileusz 250-lecia konsekracji kościoła: 1769-2019. Główne obchody - uroczysta suma odpustowa z udziałem Arcybiskupa Marka Jędraszewskiego - zaplanowane zostały na odpust św. Łukasza w dniu 18.10.2019 roku.

Natomiast w przededniu tych uroczystości miała miejsce „Wigilia św. Łukasza” - wieczór modlitewny, muzyczny „Różaniec Songs”.

W kościele św. Łukasza Ewangelisty odprawiona została Msza Święta, inaugurująca Jubileusz 250 - lecia konsekracji świątyni, a po Mszy, o godzinie 21.00 grupy: Strażacka Orkiestra Dęta, Schola Exodus, Zespół Orawianie im. Heródka, Chór Eduardo oraz Schola Adonai, śpiewnie i instrumentalnie poprowadziły nabożeństwo różańca. Po różańcu natomiast odbył się Koncert Zespołu Arva.

Na zakończenie, na ścianie plebanii wyświetlane były zdjęcia z historii kościoła.

Całość wieczoru modlitewnego, dzięki Orawa.tv, była transmitowana na żywo.

Dziękujemy wszystkim osobom i instytucjom za zaangażowanie w to działanie. Było pięknie, wzruszająco i duchowo.

Dziękujemy wszystkim osobom i instytucjom za zaangażowanie w to działanie. Było pięknie, wzruszająco i duchowo.

tekst na podstawie relacji
na [podbale24](#), zdj. Jakub Wojtyczek

JUBILEUSZ KONSEKRACJI KOŚCIOŁA W LIPNICY WIELKIEJ - PIĄTEK - SUMA ODPUSTOWA

W dniu 18.10.2019 uroczystej sumie w ramach obchodów 250-lecia konsekracji kościoła pw. Św. Łukasza Ewangelisty przewodniczył abp Marek Jędraszewski. Metropolita krakowski odsłonił także wmurowane w ścianę świątyni tablice. Jedna z nich poświęcona jest pamięci ks. Wojciecha Zubrzyckiego, który w II połowie XVIII wieku, przez ponad 20 lat był proboszczem parafii. To on był budowniczym kościoła.

- Sens obrony godności człowieka, zadanie by to czynić jednoznacznie wynika z tego, że dzięki św. Łukaszu odkrywamy jak bardzo Boży Syn był człowiekiem podobnym do nas we wszystkim oprócz grzechu. Z tego wynika nasze zadanie jako ludzi Kościoła i uczniów Chrystusa, żyjących w 2019 roku: głosić Chrystusa w porę i nie w porę, na wzór św. Pawła „wziąć udział w dobrych zawodach” i ostatecznie zwyciężyć, otrzymując od Jezusa wieniec chwwały - mówił metropolita krakowski abp Marek Jędraszewski, podczas Mszy św. odpustowej w roku

250-lecia poświęcenia kościoła w parafii św. Łukasza Ewangelisty w Lipnicy Wielkiej.

Na początku Eucharystii głos zabrał proboszcz parafii, który zaznaczył, jak istotnym znakiem obecności Boga jest świątynia. Wyraził swą radość z obecności metropolity w tym wyjątkowym dniu i poprosił go o przewodniczenie Mszy św.

W homilii arcybiskup nawiązał do czytania z Księgi Izajasza, w którym pojawiła się zapowiedź Mesjasza. Wypełniła się ona, gdy narodził się Jezus Chrystus. Zbawiciel wybrał swych uczniów, którzy mieli wyruszyć jak owce między wilki, by skonfrontować się ze światem, głosząc orędzie pokoju i zbliżanie się Królestwa Bożego. Metropolita wskazał, że w liście św. Pawła do Tymoteusza pojawiają się imiona drugiego pokolenia uczniów Jezusa, którzy udali się z misją ewangelizacyjną w różne strony świata. Św. Paweł podczas pisania tego listu znajdował się w więzieniu i dlatego zawarł w nim swój testament i zostawił swojemu uczniowi jednoznaczny wskazówkę, że nie wolno zapominać o Chrystusie i należy być Jego świadkiem w porę i nie w porę.

Metropolita zauważył, że św. Łukasz jest zapamiętany jako twórca Ewangelii, w której nakreślił jego rodowód, sięgający do początków dziejów ludzkości. Wskazał w ten sposób, że nieszczęście sprowadzone na ludzkość przez Adama zostało naprawione dzięki Zbawicielowi. Przez to Ewangelia według św. Łukasza zawiera silny rys miłosierdzia: to w niej znajduje się przypowieść o miłosiernym ojcu i zawarte są słowa Chrystusa „Ojcze, przebacz im, bo nie wiedzą co czynią”. – Chrystus, Odkupiciel człowieka, Zbawiciel świata, nowy Adam. To przesłanie, które zawdzięczamy Ewangelii św. Łukasza. Jednocześnie w tej Ewangelii znajdujemy najwięcej wiadomości o latach dziecięcych Jezusa i Jego przyjściu na świat. To św. Łukasz pokazał jak w tajemnicy wcielenia Bożego Syna czynna była Najświętsza Dziewica Maryja.

Łukasz opisał także zwiastowanie i narodzenie – powiedział arcybiskup.

Hierarcha przypominał, że całe dzieje Kościoła to historia kolejnych pokoleń Chrystusowych uczniów, którzy na mocy chrztu żyli Ewangelią i ją głosili, w porę i nie w porę, bez względu na cenę. – Takie są dzieje Kościoła także dzisiaj, kiedy wpatrzeni w los uczniów Chrystusowych (...) rozumiemy, jak bardzo ważną rzeczą jest głosić światu pokój Chrystusowy, który nie polega na zginiętych kompromisach ze światem, który niejednokrotnie jest przewrotny i zły, ale pokój, który jest budowany na prawdzie – zaznaczył metropolita. Powiedział, że uczniowie muszą być także świadkami Bożego miłosierdzia, bez którego świat zginie. Przesła-

nie o nim przekazała Maryja w Fatimie, a także św. siostra Faustyna i św. Jan Paweł II. Przypominał, że parafianie przygotowywali się do jubileuszu poprzez peregrynację obrazu Jezusa Miłosiernego i modlitwę o Boże miłosierdzie dla świata. – Być dziś uczniem Chrystusa oznacza wczytywać się w to, co o Chrystusie wyczytujemy w Ewangelii według św. Łukasza o tym, że Boży Syn stał się człowiekiem – bratem każdego z nas, a On jako Nowy Adam staje się tym, dzięki któremu możemy siebie jako ludzie zrozumieć. Tę prawdę od samego początku swojego pontyfikatu głosił św. Jan Paweł II Wielki. Stąd jego wołanie do świata, gdy rozpoczął swą posługę Piotrową: „Otwórzcie drzwi Chrystusowi” – powiedział metropolita i przypomniał homilię

papieża z Placu Zwycięstwa, gdy Ojciec Święty mówił, że nikt nie jest w stanie zrozumieć siebie bez Chrystusa. Zrozumieć siebie, to oznacza otworzyć się na ewangeliczną prawdę o człowieku.

Metropolita zauważył, że głoszenie Chrystusa, który jest kluczem do odnalezienia godności osobowej człowieka, to niezwykle zadanie w epoce lekceważącej Boże zamiary, podważającej małżeństwo, rodzinę i wprowadzającej deprawujące programy. Wskazał, że sens obrony godności człowieka może być odkryty dzięki Ewangelii św. Łukasza, która pokazuje jak bardzo Zbawiciel był podobny do ludzi we wszystkim oprócz grzechu. Stwierdził, że w tej świątyni, wzniesionej 250 lat temu, kolejne pokolenia wiernych rozważają tę prawdę, wznosząc swe modlitwy do Boga. Podkreślił, że należy modlić się o zdolność kochania i bycia zwiastunami Bożego Królestwa, by każdy mógł kiedyś spotkać się ze słowami Jezusa „byłeś moim wiernym uczniem, wejdź do domu twego Ojca i Pana na całą wieczność”.

Na zakończenie Mszy św. parafianie złożyli swe podziękowania arcybiskupowi, życząc mu wszelkiej pomyślności i Bożego błogosławieństwa. Po uroczystości nastąpiła procesja eucharystyczna, a metropolita poświęcił tablice pamiątkowe.

Pierwsza parafia w Lipnicy Wielkiej została erygowana prawdopodobnie w 1757 lub 1758 roku. Murowany kościół został wybudowany obok drewnianego, który rozebrano. Według legendy farę świątyni wzniesiono za zbójnickie dukaty. Kościół zaprojektowano w stylu późnego baroku. Poświęcenie świątyni odbyło się 7 kwietnia 1769 roku. Od początku istnienia z parafią i wsią związany jest św. Łukasz Ewangelista, świadczy o tym wizerunek wyryty na pieczęci z XVIII wieku. Obecnie parafia należy do dekanatu orawskiego, który stanowi część diecezji krakowskiej.

Biurowo Prasowe

Archidiecezji Krakowskiej

foto z podhale24 Jakub Wojtyczek

WYNIKI WYBORÓW PARLAMENTARNYCH W GMINIE LIPNICA WIELKA

W dniu 13 października 2019 roku w całej Polsce odbyły się Wybory do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej. Praca w komisjach przebiegła sprawnie i bez zakłóceń. Ogólna frekwencja w naszej gminie wyniosła **55,96%**. W poszczególnych obwodowych komisjach wyborczych rozłożyło się to w następujący sposób: **Kiczory - 55,56%; Murowanica - 56,51%; Centrum - 58,45%; Skoczyki - 56,34%; Przywarówka - 50,47%**.

WYNIKI WYBORÓW 2019 DO SEJMU RP

Komitet	Liczba głosów	Procent głosów	Liczba mandatów	Procent mandatów
Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość	2 020	81,39%	8	80,00%
Komitet Wyborczy Konfederacja Wolność i Niepodległość	164	6,61%	0	0,00%
Koalicyjny Komitet Wyborczy Koalicja Obywatelska Po .N IPL Zieloni	130	5,24%	1	10,00%
Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe	113	4,55%	1	10,00%
Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej	55	2,22%	0	0,00%
Razem	2 482	100,00%	10	100,00%

LISTA KANDYDATÓW, KTÓRZY OTRZYMALI MANDATY W OKR. WYBORCZYM NR 14 (NOWY SĄCZ)

Nazwisko i imiona	Komitet
Marczułajtis-Walczak Jagna Kinga	Koalicyjny Komitet Wyborczy Koalicja Obywatelska PO .N IPL Zieloni
Nowogórska Urszula Teresa	Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe
Bartuś Barbara Halina	Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość
Duda Jan Wiesław	Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość
Gut-Mostowy Andrzej Józef	Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość
Janczyk Wiesław Stanisław	Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość
Mularczyk Arkadiusz	Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość
Paluch Anna	Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość
Siarka Edward	Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość
Wicher Patryk Tomasz	Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość

WYNIKI WYBORÓW 2019 DO SENATU RP

Nazwisko i imiona	Komitet	Liczba głosów	Procent głosów	Liczba mandatów	Procent mandatów
Waksmundzki Bogusław	Komitet Wyborczy Wyborców Razem Podhale Spisz Orawa	341	13,80%	0	0,00%
Hamerski Jan Wincenty	Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość	1 908	77,22%	1	100,00%
Dutka Bronisław	Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe	222	8,98%	0	0,00%
Razem		2 471	100,00%	1	100,00%

LISTA KANDYDATÓW, KTÓRZY OTRZYMALI MANDATY

Nazwisko i imiona	Komitet	Okręg wyborczy [siedziba]
Hamerski Jan Wincenty	Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość	Nr 36 [Nowy Sącz]

źródło: www.lipnicawielka.pl

UCHWAŁY RADY GMINY LIPNICA WIELKA

WRZESIEŃ			
69	XII/69/2019	30.09.2019	Stwierdzenie przekształcenia dotychczasowego trzyletniego Liceum Ogólnokształcącego w Zespole Szkół w Lipnicy Wielkiej w czteroletnie Technikum w Zespole Szkół w Lipnicy Wielkiej.
70	XII/70/2019	30.09.2019	Stwierdzenie przekształcenia dotychczasowego czteroletniego Technikum w Zespole Szkół w Lipnicy Wielkiej w pięcioletnie Technikum w Zespole Szkół w Lipnicy Wielkiej.
71	XII/71/2019	30.09.2019	Zmiany w załączniku nr do Uchwały nr XXX/174/2017 Rady Gminy Lipnica Wielka z dnia 14 sierpnia 2017r.- Regulamin określający wysokość stawek i szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom dodatków: funkcyjnego, za wysługę lat, za warunki pracy, wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw, nagród ze specjalnego funduszu nagród, dodatku mieszkaniowego oraz dodatku motywacyjnego.
72	XII/72/2019	30.09.2019	Stwierdzenie przekształcenia Szkoły Podstawowej nr 2 im. Józefiny i Emila Mików w Lipnicy Wielkiej poprzez zmianę adresu siedziby szkoły.
73	XII/73/2019	30.09.2019	Przyjęcie Regulaminu Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Rozwiązywania Problemów Przemocy w Rodzinie dotyczącego trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.
74	XII/74/2019	30.09.2019	Zmiany w uchwale budżetowej Gminy Lipnica Wielka na 2019 rok.
75	XII/75/2019	30.09.2019	Zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Lipnica Wielka.
76	XII/76/2019	30.09.2019	Wybór ławnika do Sądu Rejonowego w Nowym Targu.
PAŹDZIERNIK			
BRAK SESJI			
LISTOPAD			
77	XIII/77/2019	14.11.2019	Zmiany w Uchwale Nr XI/61/2019 Rady Gminy Lipnica Wielka z dnia 29 sierpnia 2019 r. w sprawie ustalenia planu sieci oraz określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Lipnica Wielka od dnia 1 września 2019 roku.
78	XIII/78/2019	14.11.2019	Zasady wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Lipnica Wielka.
79	XIII/79/2019	14.11.2019	Uchwalenie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Lipnica Wielka na lata 2019 – 2027.
80	XIII/80/2019	14.11.2019	Wyrażenie zgody na zawarcie w trybie bezterminowym umowy dzierżawy nieruchomości gruntowej stanowiącej własność Gminy Lipnica Wielka na czas dłuższy niż 3 lata.
81	XIII/81/2019	14.11.2019	Zmiany w Uchwale Nr XX/109/2019 Rady Gminy Lipnica Wielka z dnia 28 czerwca 2012 roku w sprawie Nadania statutu Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej w Lipnicy Wielkiej.
82	XIII/82/2019	14.11.2019	Zmiany w Uchwale Budżetowej Gminy Lipnica Wielka na 2019 rok.

Oprac. K. M.

O SYSTEMIE ZBIÓRKI ODPADÓW NA TERENIE GMINY LIPNICA WIELKA

System zbiórki odpadów na terenie gminy Lipnica Wielka w oparciu o długoletnie doświadczenia stał się systemem bardzo skutecznym i wydajnym, sprawdzającym się w praktyce. Nasza gmina jest czysta, a zgłoszenia dotyczące nielegalnych wysypisk należą do rzadkości, a nawet jeśli się pojawiają są skutecznie wyłapywane przez organy ścigania. Wzrost ilości śmieci zbieranych bezpośrednio z gospodarstw domowych przekłada się jednak na wzrost kosztów jakie musi ponosić gmina na ich zagospodarowanie. Dodatkowymi czynnikami podnoszącymi cenę jednostkową jest oddalenie od najbliższych wysypisk, rozproszenie zabudowy na terenie gminy, wzrost cen usług i płacy minimalnej.

Niestety, ale koszt odbioru odpadów na zbliżający się rok wzrósł o 85% r/r, to z kolei zmusza Radę Gminy do uchwalenia nowych stawek za gospodarowanie odpadów. Utrzymująca się na poziomie 10 zł / os stawka za selektywnie zbierane odpady jest niestety nie do zachowania w najbliższym roku. Gmina bowiem powinna w taki sposób kreować stawkę za odpady, aby bilansowała wydatki z nimi związane. Przy aktualnie obowiązujących stawkach i tak nie starcza na pokrycie kosztów działania systemu.

Stoimy zatem w miejscu, w którym znajdują się wszystkie samorządy na naszym terenie. Konieczna będzie podwyżka ceny za odbiór odpadów do poziomu, który umożliwi zbilansowanie się systemu w naszej gminie. W związku z tym, zwracamy się do wszystkich mieszkańców o wyrozumiałość, tych którzy unikają obowiązku prosimy o wywiązanie się z niego i jak najszybsze złożenie deklaracji, umożliwi to bowiem opracowanie stawek jak najniższych, a mieszkańców uchroni od wszczynania przez tutejszy Urząd procedury administracyjnej zmierzającej do odpowiedniego naliczania opłat za odpady. Mamy nadzieję, że rozumiemy Państwo sytuację, w której obecnie się znajdujemy i razem będziemy w stanie pokonać pojawiające się problemy.

Wójt Gminy Lipnica Wielka Mateusz Lichosyt

ZIMOWE UTRZYMANIE DRÓG

Do wiadomości mieszkańców przekazujemy informacje dotyczące osób zarządzających i nadzorujących zimowe utrzymanie dróg:

DROGI GMINNE sezon 2019/2020

Standard odśnieżania:

standard III - 5,655 km, standard V - 1,81 km, standard VI - 45,969 km

Koordinatorami zadań związanych z utrzymaniem dróg gminnych

na terenie gminy Lipnica Wielka ze strony Zamawiającego są:

Sołectwo Murowanica – sołtys Franciszek Pindziak, tel. 530 730043,
Sołectwo Centrum – sołtys Jan Kwak, tel. 609 098147,
Sołectwo Skoczki – sołtys Marek Kościelak, tel. 667 966785,
Sołectwo Przywarówka – sołtys Józef Karkoszka, tel. 697 995621,
Sołectwo Kiczory – sołtys Henryk Kowalczyk, tel. 530 730044,
oraz
Koordynator/nadzorujący – inspektor UG - Krzysztof Król
– tel. 533 303613

Wykonawcą usługi zimowego utrzymania dróg gminnych na terenie całej gminy Lipnicy Wielkiej jest Konsorcjum:

Lider: FHU „ZBAZIN” Józef Garaj, 34-483 Lipnica Wielka, Kiczory 40 A,
członek: Roboty Budowlane i Remonty Jerzy Polaczek,
34-483 Lipnica Wielka 104B

DROGA POWIATOWA sezon 2019/2020

Osoby zarządzając i nadzorujące zimowe utrzymanie dróg w Powiatowym Zarządzie Dróg:

Koordinator/Zarządzający oraz Nadzorujący	Nadzorujący:
Marcin Ligas – tel./faks 18 26 647 00 tel. 18 26 628 88 tel. 18 26 497 70 kom. 609 820 544	Sławomir Belicki: – tel./faks 18 26 647 00 tel. 18 26 628 88 tel. 18 26 497 70 kom. 722 195 305

Wykonawcą usługi zimowego utrzymania drogi powiatowej nr K1676

Lipnica Wielka -Przywarówka jest Konsorcjum Firm:

Lider - Józef Kondys FHU EXPORT IMPORT Józef Kondys
34 -722 Podwilk 337A,
oraz Partner - Stanisław Waliczek TRANSKOP Nowe Bystre 192B,
34-521 Ząb 34 -407 Ratułów 208
Telefony: 605 880 954, 601 439 868, 18 28 520 38

Podwykonawcą:

firma: FHU „ZBAZIN” Józef Garaj z siedzibą
w 34-483 Lipnica Wielka, Kiczory 40 A

Załącznik Nr 1 do zarządzenia nr 46
Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej
z dnia 25 października 1994r.

**ZASADY ODŚNIEŻANIA I USUWANIA GOŁOLEDZI NA DROGACH ZARZĄDZANYCH
PRZEZ DYREKCJE OKRĘGOWE DRÓG PUBLICZNYCH**

Lp.	Standard	Opis standardu	Dopuszczalne odstępstwa od standardu	
			po ustaniu opadów śniegu	od stwierdzenia występowania zjawisk
1	1	Jezdnia czarna • sucha • mokra Przejezdność całodobowa	Dotyczy jezdni i poboczy - luźny - 2 godz. - błoto pośniegowe - 4 godz. - zajeżdżony - nigdy - zasy - nigdy	- gołoledź - 2 godz. - szron - 2 godz. - szadź - 2 godz. - pośniegowa - 4 godz. - lodowica - 4 godz.
2	2	Jezdnia odśnieżona na całej szerokości Jezdnia posypywana na całej długości	- luźny - 4 godz. - błoto pośniegowe - 6 godz. - zajeżdżony - występuje (cienka warstwa nie utrudniająca ruchu)	- gołoledź - 3 godz. - szron - 3 godz. - szadź - 3 godz. - pośniegowa - 4 godz. - lodowica - 4 godz.
3	3	Jezdnia odśnieżona na całej szerokości. Jezdnia posypywana na : - skrzyżowaniach z drogami - skrzyżowaniach z koleją - odcinkach o nachyleniu > 4% - przystankach autobusowych - innych miejscach ustalonych przez zarząd drogi	- luźny - 6 godz. - zajeżdżony - występuje - zasy, języki śniegowe : - lokalnie - 6 godz utrudnienie dla samochodów osobowych	W miejscach wyznaczonych : - gołoledź - 5 godz. - szron - 5 godz. - szadź - 5 godz. - pośniegowa - 6 godz. - lodowica - 5 godz.
4	4	Jezdnia odśnieżona na całej szerokości, Jezdnia posypywana na odcinkach decydujących o możliwości ruchu.	Dotyczy jezdni i poboczy - luźny - 8 godz. - zajeżdżony - występuje - języki śnieżne - występują - zasy - do 8 godz. Dopuszcza się przerwy w komunikacji do 8 godz.	W miejscach wyznaczonych : - gołoledź - 8 godz. - pośniegowa - 10 godz. - lodowica - 8 godz.
5	5	Jezdnia odśnieżona w miejscach zasp odśnieżony co najmniej jeden pas ruchu z wykonaniem mijanek. Jezdnia posypywana na odcinkach decydujących o możliwości ruchu.	- śnieg luźny - 16 godz. - zajeżdżony - występuje - nabój śnieżny - występuje - zasy - występują do 24 godz. Dopuszcza się przerwy w komunikacji do 24 godz.	W miejscach wyznaczonych : - gołoledź 8 godz. - pośniegowa
6	6	Jezdnia zaśnieżona . Prowadzi się interwencyjne odśnieżanie w zależności od potrzeb. Jezdnia posypana po odśnieżeniu w miejscach – wyznaczonych przez ZD	- śnieg luźny - występuje - zajeżdżony - występuje - nabój śnieżny - występuje - zasy - występują do 48 godz.	W miejscach wyznaczonych : - wszystkie rodzaje śliskości po odśnieżaniu - 2 godz.

GMINNE OBCHODY ROCZNICY ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI

W dniu 11 listopada w naszej gminie uroczystie świętowaliśmy obchody rocznicy odzyskania niepodległości. Rozpoczęto je Mszą Świętą w intencji Ojczyzny, odprawioną przez Ks. Proboszcza Jerzego Bargiela, w Parafii pod wezwaniem św. Łukasza Ewangelisty. Rangę Mszy Świętej podkreślała obecność przedstawicieli obecnego i byłego samorządu, pocztów sztandarowych, Orkiestry Dętej, zaproszonych gości i licznie zebranych mieszkańców naszej gminy.

Po Mszy Świętej na placu przykościelnym, przy wtórze Orkiestry Dętej, odśpiewano Hymn Państwowy, a Pan Wójt Mateusz Lichosyt, Ksiądz Proboszcz Jerzy Bargiel oraz Dyrektor Szkoły Podstawowej Nr 2 im. Józefiny i Emila Mików Edyta Mikłusiak, złożyli wiązanki w miejscach pamięci. Następnie, już w Domu Ludowym, dzieci ze Szkoły Podstawowej Nr 2 i zespołu „Orawskie Dzieci” przygotowały wzruszającą akademię. Na ścianach sali Domu Ludowego można było oglądać wystawę pn. „Tak powstała Niepodległa” przygotowaną przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Lipnicy Wielkiej. Na każdego z gości czekały kotyliny wykonane przez Publiczne Przedszkole oraz patriotyczna grochówka.

Dziękujemy wszystkim, którzy zechcieli z nami uczcić to niezwykle ważne dla Polski wydarzenie.

*foto: Bronek Kowalczyk
źródło: www.lipnicawielka.pl*

DZIEŃ NAUCZYCIELA W GMINIE LIPNICA WIELKA

W dniu 21.10.2019 r. w Gminie Lipnica Wielka obchodziliśmy Dzień Edukacji Narodowej połączony z dniem Św. Jana Kantego – patrona profesorów, studentów i młodzieży oraz szkół katolickich.

Uroczystość rozpoczęła się mszą św. w Kościele pw. Św. Łukasza Ewangelisty w Lipnicy Wielkiej o godzinie 18:00. Po mszy świętej wszyscy zaproszeni goście udali się do Domu Ludowego na program artystyczny połączony z wręczeniem Nagrody Wójta Gminy Lipnica Wielka oraz Dyrektora Szkoły.

W spotkaniu wzięli udział: Wójt Gminy Lipnica Wielka Pan Mateusz Lichosyt, starszy wizytator Delegatury Kuratorium Oświaty w Nowym Targu Pani Marzena Bąk, proboszcz parafii pw. Św. Łukasza Ewangelisty w Lipnicy

Wielkiej wraz z księżmi wikariuszami, Przewodniczący Rady Gminy Pan Andrzej Karkoszka, z-ca Wójta Gminy Lipnica Wielka Pan Jakub Dyrzcz, Sekretarz Gminy Pan Jan Kuliga, Prezes Oddziału ZNP Pani Maria Hrustek, dyrektor Centrum Usług Wspólnych w Lipnicy Wielkiej Pani Marzena Michalak oraz dyrektorzy z poszczególnych szkół w Gminie Lipnica Wielka wraz z gronem pedagogicznym oraz pracownikami obsługi. Na uroczystość przybyli również emerytowani nauczyciele z naszych szkół oraz pracownicy administracji.

Na scenie mogliśmy podziwiać uczniów Zespołu Szkół w Lipnicy Wielkiej, którzy przedstawili dramat Sławomira Mrożka pt. „Tango” pod kierunkiem Pani Aliny Kubackiej oraz Pani Jolanty Kuligi. Spektakl dotyczył m.in. relacji

w rodzinie, swobody obyczajowej, roli norm i tradycji oraz władzy. Sztuka wzbudziła uśmiech na twarzach zebranych, a młodzież z Zespołu Szkół w Lipnicy Wielkiej wykazała się prawdziwymi aktorskimi zdolnościami.

Dyrektor Centrum Usług Wspólnych w Lipnicy Wielkiej Pani Marzena Michalak przedstawiła dane dotyczące zatrudnienia kadry pedagogicznej oraz pracowników obsługi w Gminie Lipnica Wielka w roku szkolnym 2019/2020.

Wójt Gminy Lipnica Wielka złożył serdeczne życzenia i podziękowania dyrektorom, nauczycielom, pracownikom obsługi i administracji za trud włożony w wychowanie młodego pokolenia oraz za pracę na rzecz szkoły. Zwrócił uwagę na ważną rolę, jaką odgrywają nauczyciele w procesie wychowania

dzieci i młodzieży. Podziękował za zaangażowanie w proces wychowawczy, za otwieranie przed młodzieżą nowych horyzontów wiedzy. Ponadto życzenia i gratulacje złożyli Przewodniczący Rady Gminy Lipnica Wielka Pan Andrzej Karkoszka, starszy wizytator Delegatury Kuratorium Oświaty w Nowym Targu Pani Marzena Bąk oraz Prezes ZNP Pani Maria Hrustek.

Z okazji Dnia Edukacji Narodowej przyznane zostały Nagrody Wójta oraz Nagrody Dyrektora Szkoły. Otrzymali je nauczyciele, którzy w ostatnim roku szkolnym odznaczali się wyróżniającą pracą dydaktyczną, wycho-

i pomagają im przygotowywać się do dorosłego życia.

Nagrodę Wójta Gminy otrzymali nauczyciele:

Pan Tomasz Kramarz, Szkoła Podstawowa nr 1 im. Św. Królowej Jadwigi w Lipnicy Wielkiej,
Pani Teresa Baniowska, Szkoła Podstawowa nr 2 im. Józefiny i Emila Mików w Lipnicy Wielkiej,
Pani Bogusława Wziątek, Szkoła Podstawowej nr 3 im. Św. Stanisława Kostki w Lipnicy Wielkiej,
Pani Anna Kubacka, Szkoła Podstawowa nr 4 im. Dra Emila Kowalczyka w Lipnicy Wielkiej,

Podstawowa nr 2 im. Józefiny i Emila Mików w Lipnicy Wielkiej,
Pani Aneta Janowiak, Szkoła Podstawowa nr 3 im. Św. Stanisława Kostki w Lipnicy Wielkiej,
Pani Ewelina Palenik, Szkoła Podstawowa nr 3 im. Św. Stanisława Kostki w Lipnicy Wielkiej,
Pani Aniela Lach, Szkoła Podstawowa nr 4 im. Dra Emila Kowalczyka w Lipnicy Wielkiej,
Pani Melania Węgrzyn, Szkoła Podstawowa nr 4 im. Dra Emila Kowalczyka w Lipnicy Wielkiej,
Pani Zofia Kowalczyk, Szkoła Podstawowa im. Bł. Jana Pawła II w Kiczorach,

wawczą i opiekuńczą. Pośród tegorocznych laureatów byli pedagodzy, którzy przede wszystkim rozwijali uzdolnienia, uczyli uczniów wrażliwości, otwartości i poświęcenia.

Spotkanie w gronie pracowników szkół i placówek oświatowych oraz władz lokalnych, sprzyjało wymianie poglądów, skłoniło do refleksji pedagogicznej, podsumowało wspaniałe dokonania nauczycieli pracy dydaktycznej, opiekuńczej i wychowawczej. Cieszy fakt, że zawód nauczyciela w naszej gminie odbierany jest jako pasja i poświęcenie, a pedagodzy są mistrzami i autorytetami dla swoich uczniów

Pani Maria Flaszczńska, Szkoła Podstawowa im. Bł. Jana Pawła II w Kiczorach,
Pani Alina Kubacka, Zespół Szkół w Lipnicy Wielkiej.

Nagrodę Dyrektora Szkoły otrzymali nauczyciele:

Pani Anna Mikłusiak, Szkoła Podstawowa nr 1 im. Św. Królowej Jadwigi w Lipnicy Wielkiej,
Pani Marta Pawlak, Szkoła Podstawowa nr 1 im. Św. Królowej Jadwigi w Lipnicy Wielkiej,
Pani Anna Karlak, Szkoła Podstawowa nr 2 im. Józefiny i Emila Mików w Lipnicy Wielkiej,
Pani Krystyna Kuliga, Szkoła

Pani Alicja Kramarz, Szkoła Podstawowa im. Bł. Jana Pawła II w Kiczorach,
Pani Zofia Lichosyt, Zespół Szkół w Lipnicy Wielkiej,
Pan Łukasz Piaskowy, Zespół Szkół w Lipnicy Wielkiej,
Pani Krystyna Smoleń, Zespół Szkół w Lipnicy Wielkiej,
Pan Mirosław Smoleń, Zespół Szkół w Lipnicy Wielkiej,
Pani Agata Barszcz, Publiczne Przedszkole w Kiczorach,

(Marzena Michalak)
foto: Bronek Kowalczyk

MANEWRY JEDNOSTEK OSP Z GMIN LIPNICA WIELKA I JABŁONKA

W dniu 19 października 2019 r. odbyły się na Rajsztagu pod Babią Górą pierwsze, historyczne, wspólne manewry jednostek OSP z gmin Lipnica Wielka i Jabłonka. Manewrom tym przewodzili: komendant OG ZOSP RP w Jabłonce Jan Kuczkowicz i komendant OG ZOSP RP w Lipnicy Wielkiej Bronisław Kowalczyk.

Wzięły w nich udział jednostki: OSP Lipnica Wielka – Murowanica, OSP Lipnica Wielka – Centrum, OSP Lipnica Wielka – Przywarówka, OSP Kiczory, OSP Jabłonka, OSP Lipnica Mała, OSP Zubrzyca Dolna, OSP Zubrzyca Górna, OSP Orawka, OSP Podwilk.

Motywym przewodnim ćwiczeń była współpraca i koordynacja działań jednostek podczas podawania i przetłaczania wody na dużą odległość na odcinkach 800 i 1200 metrów, a celem natomiast napełnienie zbiornika przeciwpożarowego o pojemności 300 tys. litrów, znajdującego się na terenie Babiogórskiego Parku Narodowego. Udało się to osiągnąć po niespełna 2 godzinach. Podczas ćwiczenia strażacy zmagali się z różnorodnością terenu, różnicami wzniesień, wydajnością i sprawnością posiadanego sprzętu. Problemy te i sposób radzenia sobie z nimi zostały omówione na odprawie po zakończonych manewrach.

Obserwatorami zmagania byli przedstawiciele Gminy Lipnica Wielka: Wójt Mateusz Lichosyt, zastępca Wójta Jakub Dyrz oraz Przewodniczący Rady Gminy Andrzej Karkoszka, przedstawiciel Gminy Jabłonka w osobie Sekretarza Artura Górki oraz przedstawiciele Babiogórskiego Parku Narodowego wraz z zastępcą dyrektora Konradem Gonciarzykiem.

Na zakończenie manewrów po dobrze spełnionym obowiązku, trudzie i znoju strażacy spotkali się na Polanie Stańcowa, u podnóża Babiej Góry na wspólnym poczęstunku.

(Krzysztof Król)
foto: Bronek Kowalczyk

DOFINANSOWANIE Z FSUSR NA ZAKUP UMUNDUROWANIA DLA STRAŻAKÓW

Pracownicy Urzędu Gminy Lipnica Wielka, wraz z zarządami jednostek OSP Kiczory, OSP Lipnica Wielka Centrum oraz OSP Lipnica Wielka Murowanica w sierpniu br. złożyli wniosek w ramach zadania publicznego realizowanego przez Fundusz Składkowy Ubezpieczenia Społecznego Rolników z siedzibą w Warszawie pn. „Wyposażenie jednostek OSP z terenów wiejskich w sprzęt ratowniczy, ratowniczo-gaśniczy i umundurowanie bojowe, z wyłączeniem zakupu wozów strażackich”. Dzięki otrzymanemu wsparciu oraz wsparciu lokalnego samorządu, każda z wymienionych jednostek otrzymała po 3 komplety ubrań specjalnych FHR 008 MAX A GOLD, 3 kominiarki trudnopalne oraz po 3 pary butów specjalnych FHR006L. Wartość zestawu dla każdej jednostki to 6.500 zł, z tego aż 5.500 zł pochodziło z Funduszu Składkowego Ubezpieczenia Społecznego Rolników. Jest

to pierwszy tego typu zakup w naszej gminie finansowany właśnie z tych środków. Władze gminy kładą duży nacisk na odpowiednie wykształcenie i wyposażenie strażaków z naszego terenu. Odpowiednio ubrany strażak, jest podstawą do tego aby pomoc nieść dalej w sposób bezpieczny i skuteczny dla wszystkich, którzy tej pomocy potrzebują.

www.lipnicawielka.pl

PANI MARIA STYRUŁA - NASZA STULATKA - W NAJNOWSZYM NUMERZE TYGODNIKA PODHALAŃSKIEGO

Z przyjemnością informujemy, iż następną osobą opisaną przez Tygodnik Podhalański w cyklu „Silna jak halny. Portrety polskich góralek” nr 61 Bartłomieja Jureckiego jest Lipniczanka, nasza stulatka Pani Maria Styruła.

Zachęcamy do przeczytania ciekawego życiorysu tej wspaniałej kobiety.

„Silna jak halny. Portrety polskich góralek” nr 61

Życie po setce

Wszystkie te recepty na 100 lat w zdrowiu to bujdy na resorach. Prawdę trza wreszcie powiedzieć - jak ci Pan Bóg da zdrowie, tak masz.

- Mam przeszło sto років, stara jestem jak świat - uśmiecha się do brotliwie Maria Styruła z Lipnicy Wielkiej. Jubilatka wciąż rozpamiętuje huczne urodziny. W środę delegacja z gminy przyszła z kwiatami i życzeniami. A do tego jeszcze muzykanci ze skrzypczkami... Wesoło było, jak za dawnych lat. Maria podchodzi do okna i zamachuje się łapką, by jednym zwinnym ruchem rozpląszczyć na szybie kolejnego skrzydlatego natręta. Kto by pomyślał, że pod koniec października trzeba się będzie od much opędzać... Ale ostatnie letnie temperatury dla stulatki nie są żadnym zaskoczeniem. Bywało i tak, że się w Boże Narodzenie z krótkim rękawem chodziło...

Synowa Marii ma 82 lata. Jest równie dziarska, jednak sprawności stawów palców i łokci mogłaby teściowej pozazdrościć.

- Te wszystkie recepty na długowieczność, na 100 lat w zdrowiu, to wierutne bzdury - ożywia się stulatka. Maria śmieje się na wspomnienie zdrowej diety, umartwiania ciała ćwiczeniami. Ona żadnych cudownych diet, czy terapii nie stosowała. Jadła co było, bez wybrzydzenia.

- Prawdę trza powiedzieć, jak ci Pan Bóg da zdrowie, tak masz - podsumowuje seniorka. Jeszcze niedawno to się Maria i naparstek wódeczki napiła. Teraz już stroni od alkoholu, bo ma kłopoty z ciśnieniem krwi. Jak podskoczy, to Marię zaczyna boleć głowa... Jak się nie ma co do garnka włożyć, to człowiek nie wybrzydza - uważa rezolutnie stulatka i wspomina czasy,

gdy się na Orawie przymierało głodem. Wojna na ten przykład... Niemcy przyszli, okna powybijali. Trzeba było uciekać do lasu. Albo Rusi jak szli... Tym to się wszystko przydało, pozabierali działy, konie. Ręczniki, chustki też wzięli - czyścili nimi lufy karabinów albo na onucki przerabiali, żeby cieplej w nogi było. Czołgi jak do wsi wjechały i zaczęły ostrzelać, to w chałupie wszystkie kubki i święte obrazy ze ścian pospadały. Wielu poginęło. Po polach ludzie chodzili i poległych zakopywali. Skrzynie z desek robili i trupy do nich ładowali. Baby bały się do pola chodzić po zmroku, bo tam trupów było pełno.

Ruscy, choć bili, to szło się do nich. Dzieci kręciły się koło polowej kuchni. Tylko tam można było się

pożywić odpadkami ze stołu czerwonarmistów. Maria była już wtedy dorosłą kobietą, mężatką. Swego ślubnego Floriana poznała na odpuszcie w Orawce, skąd Maria pochodzi. Wtedy Lipnica Wielka wydawała się jej zamorską krainą. Marii nie uśmiechało się wyprowadzać daleko od domu, ale co było robić, serce nie sługa... - Co ja mogłam począć, jak mi się właśnie ten jeden z spodobał. Był najfajniejszy - Maria zanosi się od śmiechu na wspomnienie dawnych czasów. Pierwsze spotkanie... Florian zaprosił ją na karuzelę. Później spotkali się jeszcze w Jabłoncu. A niedługo po zapoznaniu były zrękowiny, a krótko potem ślub - w 1941 roku. - Wtedy to nikt nie marnował czasu. Dziś chodzą ze sobą pięć lat, a na końcu się rozwodzą, mimo że się jeszcze nie pobrali - wtrąca wnuczka Marii i jej imienniczka.

Florian pochodził z Lipnicy Skoczyców. Tu mieszkał w starych zabudowaniach z rodzicami. - To ta sama chałupa - Maria rozgląda się po izbie. - Jak się tu wprowadzałam, to gazdówka stara była. A teraz...

Wszystko przegniłe. Ale w środku i tak jest przytulnie - podsumowuje. Z zewnątrz prądawna gazdówka to faktycznie opłakany widok. Pochylone ściany, zapadnięty dach sprawia wrażenie, jakby chałupa zapadła na... dyskopatię i nie mogła się wyprostować. Wokół drewnianych ścian poczerniały, wiekowe siano. Ale wewnątrz izby wcale do tego obrazu nędzy i rozpacz nie przystaje. Za progiem zaczyna się inny świat: sterylny, czystutki... Pani Maria wciąż sama dba o porządek. Pomaga jej wnuczka Marysia. Mieszka w pobliżu, zaledwie kilkadziesiąt metrów niżej, przy drodze. Imienniczka o chałupę babci zadba, opału przywiezie, w piecu napali, strawy ugotuje. Maria nie może się jej nachwalić.

- Pewnie, że mi się trochę przykrzy mieszkać tak samej, ale z drugiej strony, to u siebie mam święty spokój. Robię, na co mam ochotę, kiedy chcę, to się położę, kiedy chcę, to posprzątam. A jak mi samotność doskwiera, to zamykam drzwi i idę na dół na kawę do wnuczki - Maria uśmiecha się

dobrotliwie i wspomina nie tak odległe czasy, gdy wewnątrz przytulnej chałupy przypominało bardziej górski szałas, pasterską kolibę. W rogu izby stało palenisko. Nie było blach, tylko wielki gar zawieszony nad żywym ogniem. W nim warzyło się strawę. Dym z paleniska snuł się smętnie po izbie. Ściany były czarne, ogorzałe jak w kuźni. W białej izbie stał przypiecek, na którym domownicy układali się do snu w czasie wielkich mrozów.

- Dopiero jak dziadek umarł, to zrobiliśmy remont - wspomina wnuczka Marysia, patrząc na przebudowany solidny piec, nakryty blachami.

Od 22 lat Maria Mieszka sama, wtedy ją Florian zostawił samą na ziemskim padole i przeniósł się do tego lepszego świata. W październiku minęła kolejna rocznica... Maria wspomina z rozrzewaniem to całe wspólnie, niełatwe przecież życie. Wychowywanie trójki dzieci (dwie córki i syn). Małżonkowie - jak wszyscy w sąsiedztwie - utrzymywali się z gazdówki. Ale nie takiej jak teraz, że się ciągnikiem raz za czas do pola wyjedzie, a bydło wydoi maszyną. Maria z Florianem własnymi rękami wszystko robili. Do pola się nie jechało, tylko szło. Większość maszyn zastępowała motyka. - To takie czasy były, że jak rower jechał przez wieś, to się wszyscy patrzyli jak na jakie zjawisko - zamyśla się Maria.

- Babci to zamiłowanie do roboty zostało. Jeszcze niedawno przy sianokosach pomagała. Jak jej mówiliśmy, żeby dała spokój, to się zaraz poobrażała, że już nikomu niepotrzebna. Teraz też by chciała tak wszystko warcutko pozajątwiać, a się już nie da. W końcu setka przeszła - podsumowuje z zaskaniem wnuczka Marysia.

tekst: © Marek Kalinowski

foto: © Bartłomiej Jurecki

www.jurecki.com

źródło: Tygodnik Podhalański

#NIEROZERWALNI

KAMPANIA SPOŁECZNA DLA RODZIN KULTURA CZASU WOLNEGO DZIECI I MŁODZIEŻY

Dobrze spożytkowany czas wolny pozwala zarówno dzieciom jak i dorosłym zregenerować siły i rozwijać się w różnych dziedzinach. Zdaniem profilaktyków aktywność i hobby są czynnikami chroniących dzieci i młodzież przed ryzykiem uzależnień m.in. od alkoholu, dopalaczy, narkotyków, mediów elektronicznych, pornografii, hazardu i innych. Podczas dobrze spędzonego czasu osiągają następujące korzyści:

- odpoczywają fizycznie i psychicznie
- doświadczają przyjemnych emocji, relaksują się
- w sposób niewymuszony zdobywają wiedzę i umiejętności w nowych dziedzinach
- poznają kulturę oraz historię regionu i ojczyzny
- uczą się zasad współdziałania w grupie
- zaspakajają potrzebę przynależności, uznania i osiągnięć
- rozwijają osobowość
- odkrywają umiejętności oraz rozwijają pasje i zainteresowania

Oto kilka prostych zasad dotyczących organizowania czasu wolnego:

1. Pomysł i zaangażowanie.

Trzeba dziecku pokazać różne rzeczy i możliwości, które może wykonywać indywidualnie lub wspólnie z rodziną np. oglądanie wartościowych programów i filmów TV, wspólne wycieczki piesze i wyjazdowe, uprawianie dyscypliny sportu, muzyka, czytanie książek, wspólna praca, gry planszowe, spotkania rodzinne itp.

2. Własny przykład.

Jeżeli chcemy zachęcić dziecko do aktywności, a sami spędzamy biernie czas, to nie będziemy wiarygodni. Warto pokazywać dzieciom to co nas samych interesuje, bo wtedy przez przykład rodziców uczą się bycia aktywnymi i ciekawymi świata.

3. Zainteresowania dzieci.

Szukając pomysłów na zajęcia rekreacyjne, koniecznie trzeba obserwować co sprawia dzieciom przyjemności i jakie wykazują uzdolnienia. Może to będzie np. sport, muzyka, budowanie z klocków czy poznawanie świata zwierząt. Zazwyczaj dzieci dają jasno do zrozumienia, co im sprawia największą radość i co będzie zgodne z ich potrzebami.

4. Równowaga, naprzemiennosc czynności.

Tak jak w codziennym życiu człowiek potrzebuje balansu pomiędzy pracą a odpoczynkiem, tak dziecko potrzebuje tego pomiędzy swoimi aktywnościami. W tym przypadku sprawdza się zrównoważenie między aktywnościami wymagającymi wysiłku fizycznego a aktywnościami realizowanymi w spoczynku. Pomaga w tym kierowanie się zasadą naprzemiennosci tj. po wielogodzinnym siedzeniu w szkole czy nauce przy biurku lepiej jest podjąć aktywność ruchową i odwrotnie: po wysiłku fizycznym dobrym wyborem będzie poświęcenie czasu na czytanie lub oglądanie filmu. Podsumowując warto racjonalnie organizować czas wolny dla dzieci i młodzieży, aby zapewnić im harmonijny i pełny rozwój oraz zapobiegać destrukcyjnym zachowaniom w przyszłości.

Opracowała Agnieszka Stopiak – pracownik socjalny OPS w Lipnicy Wielkiej na podstawie materiałów edukacyjno - informacyjnych kampanii społecznej dla rodzin „Nierozzerwalni”. Zachęcamy do zapoznawania się z pozostałymi artykułami o budowaniu więzi rodzinnych na stronie internetowej kampanii „Nierozzerwalni” www.nierozzerwalni.org.pl

PO LATACH TUŁACZKI „NAPIĆ SIĘ ORAWSKIEGO CIEPŁA”

Tegoroczne Święto Niepodległości stało się piękną okazją do odwiedzin 95 letniego Józefa Kowalczyka – weterana II wojny światowej.

Po latach tułaczki dzięki Orawiakowi Mateuszowi Otrembiakowi przebywającemu na emigracji w dalekiej Australii, udało się spełnić marzenie Józefa o powrocie do Ojczyzny. Dziś spokojnie mieszka pod orawską strzechą na Studzionkach u rodziny Bożeny i Jaśka Otrembiaków, którzy przyjęli Go jako członka rodziny.

O Panu Józefie napisano już wiele artykułów, powstały krótkie filmowe reportaże, odwiedził Go też Prezydent RP Andrzej Duda. To żywa ikona Polaka walczącego o niepodległość ojczyzny, żołnierz Armii Andersa, uczestnik bitwy o Monte Casino. Jego wojenne opowieści nadal wyciskają Mu łzy z oczu.

Wracając do dnia dzisiejszego, bardzo lubi recytować wiersze znanych polskich poetów. Zna na pamięć utwory patriotyczne Marii Konopnickiej, Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego czy Adama Asnyka.

Nie sposób opisać wzruszeń jakie dostarczyła Mu wręczona antologia wierszy Emila Kowalczyka. Zapytał wprost - Ten Kowalczyk to też moja rodzina? Tak. To poeta, który przynosi dla Pana Józefa poezję, żeby się jeszcze „napić orawskiego ciepła” i zaszczyt spędzić resztę swojego życia w wolnej i niepodległej Ojczyźnie, którą tak bardzo kocha.

Sam o sobie skromnie mówi: - Ja nie jestem żadnym bohaterem. Bohaterami są Ci, którzy zginęli za Ojczyznę.

Życzenia dla Pana Józefa Kowalczyka i rodziny Otrembiaków złożyły lipnickie nauczycielki.

Janina Karkoszka,
Ewa Rószczka, Danuta Fitak

80. ROCZNICA ŚMIERCI EUGENIUSZA STERCULI WYBITNY ORAWIANIN

Jestem w domu wnuczki Eugeniusza Sterculi w Budapeszcie. Emerytowana magister farmacji. Mały dom wśród malowniczych wzgórz w Budzie. W mieszkaniu wiele pamiątek po Eugeniuszu Sterculi. Katalogi zdjęć, dokumenty, rysunki, obrazy, fortepian i meble, które przywiózł z Jabłonki. W rodzinie do dzisiaj z dumą pielęgnuje się pamięć o nestorze rodu. Wnuczka wspomina, że dziadek w 1919 r. otrzymał propozycję pracy w ministerstwie w Warszawie. Z żoną podjął jednak decyzję wyjazdu na Węgry. Uśmiecha się i mówi: niewiele brakowało, a pewno dzisiaj byłibyśmy Polakami i mieszkali nie nad Dunajem, a nad Wisłą.

W tym roku przypada 80. rocznica śmierci Eugeniusza Sterculi. Ten wybitny Orawianin, niezwykle uzdolniony, można rzec człowiek renesansu, na Orawie trochę zapomniany i przez wiele lat niedoceniany. Rodem z Podwilka. Założył pierwszą aptekę na Orawie w Jablonce. Z zamiłowania fotograf, etnograf, dziennikarz, literat, pisał w języku węgierskim i polskim. Działacz społeczny i narodowy, angażujący się w życie Orawy przed I wojną światową.

Do szkoły średniej uczęszczał w Trzcianie, studia farmaceutyczne ukończył w Budapeszcie. Przy swojej aptece prowadził najpierw bibliotekę węgierską oraz klub

literacki, ok. 1910 roku założył tam bibliotekę polską. Pierwszy też wywiesił szyld w języku polskim. Był współautorem broszury „Co my za jedni?”, pisząc do niej artykuł „Po naszymu!”. Był korespondentem „Gazety Podhalańskiej”, autorem przyczynków etnograficznych, działał w Sekcji Ludoznawczej Towarzystwa Tatrzańskiego, współpracował z Bronisławem Piłsudskim, Wiktoorem Zborowskim i węgierską etnolog Lilly Fabiny. Zostawił wiele cennych zdjęć Orawy sprzed pierwszej wojny światowej, które są wyjątkowym zapisem orawskiego dziedzictwa.

Stercula ostatecznie wyjechał z Orawy w 1921 r. Zmarł w Szaszvar w Siedmiogrodzie 15 czerwca 1939 r.

Warto wrócić do spuścizny po tym wybitnym Orawianinie, a przede wszystkim w 80. rocznicę śmierci oddać mu hołd i uczcić jego pamięć.

Robert Kowalczyk

REALIZACJA PROJEKTU SOCJALNEGO „AKTYWNY SENIOR”

Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipnicy Wielkiej realizuje projekt socjalny skierowany do osób w wieku 60+, „Aktywny Senior”. Od sierpnia do listopada seniorzy mieli okazję uczestniczyć w wycieczce edukacyjnej do Niedzicy, gdzie zwiedzili Zespół Zamkowy, Park Miniatur - „Spiska Kraina” jak również uczestniczyli w rejsie

po Jeziorze Czorsztyńskim statkiem „Harnaś”. Seniorzy mieli też spotkanie z dzielnicowym z Komisariatu Policji w Jabłonce, podczas którego dowiedzieli się jak zadbać o własne bezpieczeństwo w domu i w najbliższym środowisku oraz o zagrożeniach na które są narażeni. W ramach współpracy z Kołem Gospodyń Wiejskich zostały przeprowadzone warsztaty plastyczne: dekapażu

i przygotowania ozdób świątecznych. Seniorzy aktywnie uczestniczą w proponowanych im formach aktywizacji społecznej.

Projekt socjalny „Aktywny Senior” realizowany jest od kwietnia do grudnia 2019 roku i dofinansowany jest ze środków otrzymanych od Wojewody Małopolskiego.

Edyta Wontorczyk

BIERZMOWANIE

Dnia 24 listopada w parafii św. Łukasza Ewangelisty odbyło się bierzmowanie klas pierwszych średnich. Do sakramentu bierzmowania przystąpiły 62 osoby. Głównym szafarzem był Ks. Bp Damian Muskus, który w tym czasie wizytował naszą parafię. Po przywitaniu rodziców i prośbie skierowanej do biskupa o udzielenie sakramentu bierzmowania, rozpoczęła się Msza Święta. Cała oprawa liturgiczna była przygotowana przez młodzież bierzmowaną.

Po udzieleniu sakramentu bierzmowania, młodzież złożyła w darze: kwiaty, świece św. Łukasza, dar ołtarza na zakup nowego dywanu w prezbiterium, przyrzeczenia abstynencji, wyroby regionalne oraz chleb i wino. Dziękujemy rodzicom za przygotowanie świątyni oraz otoczenia wokół niej na tę wyjątkową uroczystość.

*Duszpasterze parafii św. Łukasza w Lipnicy Wielkiej
foto: Sonia Ponicka*

WIZYTACJA BISKUPA DAMIANA MUSKUSA

W niedzielę w uroczystość Chrystusa Króla Wszechświata 24 listopada, odbyła się wizytacja kanoniczna parafii św. Łukasza w Lipnicy Wielkiej przez JE ks. Biskupa Damiana Muskusa.

O godz. 15.00 został przywitany przez rodziców

młodzieży bierzmowanej i udzielił młodzieży klas pierwszych szkół średnich sakramentu bierzmowania.

Po Mszy św. udzielał indywidualnie błogosławieństwa małym dzieciom, małżeństwom, całym rodzinom oraz osobom samotnym, kto tylko podszedł i prosił o błogosławieństwo.

Po błogosławieństwie ks. biskup spotkał się z grupami działającymi przy parafii. Na początku głos zabrał Wójt Gminy, który podziękował ks. biskupowi za przybycie i życzył obfitych łask Bożych. Każda grupa przedstawiła się i ukazała swoje działanie, a młodzież i dzieci śpiewały swoje piosenki religijne. Tymi grupami są: Rada Parafialna, Trzeci Franciszkański Zakon Świeckich, Domowy Kościół, Orkiestra dęta, kapela orawska, schola Exodus, schola Adonai, młodzieżowa schola; Grupa Apostolska; Anioły Miłosierdzia; Ministranci i lektory czyli Służba Liturgiczna Ołtarza oraz OTA czyli Orawskie Towarzystwo Abstynencji. Podsumowując to spotkanie ks. biskup podziękował wszystkim za tworzenie tych grup i kształtowanie swoich dobrych charakterów i życzył aby budowali zawsze te wspólnoty w oparciu o nauczanie Ewangelii. Ks. biskup podziękował także duszpasterzom za troskę i opiekę nad poszczególnymi grupami.

*Ks. Jerzy Bargiel-Proboszcz Parafii
Św. Łukasza Ewangelisty w Lipnicy Wielkiej
foto: archiwum parafii św. Łukasza*

JUBILEUSZOWY ORAWSKI ORSZAK ŚWIĘTYCH - HOLY WINS 2019

W sobotę 26 października 2019 r. Parafia św. Łukasza w Lipnicy Wielkiej, Parafia św. Stefana w Lipnicy Małej, Gminne Centrum Kultury w Lipnicy Wielkiej oraz Stowarzyszenie Rozwoju Orawy zorganizowały wspólnie Jubileuszowy Orawski Orszak Świętych z okazji 250-lecia konsekracji kościoła św. Łukasza w Lipnicy Wielkiej oraz 100-lecia parafii św. Stefana w Lipnicy Małej.

Impreza rozpoczęła się wspólną modlitwą w kościele św. Stefana w Lipnicy Małej, by następnie pełni dobrej energii i szerzenia świętości przemarszerować do Parafii św. Łukasza Ewangelisty w Lipnicy Wielkiej. W atmosferze wspólnej modlitwy prowadzonej przez księży z obu parafii oraz rozśpiewania w pieśniach lokalnych grup muzycznych tj. Schola Exodus, Schola Adonai, Zespół Orawianie im. Heródka w Lipnicy Wielkiej oraz Zespół Rodzina Kolpinga z Lipnicy Małej wędrowały dzieci ze szkół podstawowych, młodzież, osoby dorosłe, siostry zakonne - bardzo wiele osób które włączyły się w to dzieło promocji świętości. Wielu z uczestników było przebranych w stroje świętych, błogosławionych, o czym chętnie opowiadali podczas przemarszu. Gdy rozmodlona i rozśpiewana grupa dotarła do kościoła w Lipnicy Wielkiej odbył się różaniec i Msza Święta.

Następnie uczestnicy udali się na halę sportową, gdzie odbył się bal Holy Wins, podczas którego dzieci i dorośli wspólnie się bawili, tańczyli i korzystali z licznych atrakcji.

Anioły Miłosierdzia, jak co roku podczas balu, przygotowały kawiarenkę oraz kiermasz, z której dochód przeznaczono

na działalność Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną „Barka” w Jabłonce.

W ramach Holy Wins odbył się również Gminny Konkurs „Na Najpiękniejszego Aniołka”. Aniołki z konkursu były wystawione na sprzedaż, a dochód ze sprzedaży przeznaczono na „Barke”.

Dziękujemy wszystkim osobom zaangażowanym w przygotowanie imprezy, a szczególnie ekipie filmowo-zdjęciowej (Orawa.tv), która zrealizowała cały reportaż z tego wydarzenia. Dziękujemy również Gminnej Komisji ds Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za dofinansowanie.

(R.M.) foto: Jakub Wojtyczek

PROTOKÓŁ Z GMINNEGO KONKURSU „NA NAJPIĘKNIEJSZEGO ANIOŁA”

Protokół z gminnego konkursu na Najpiękniejszego Anioła. W dniu 24.10.2019 r. w Lipnicy Wielkiej komisja po obejrzeniu 74 aniołków postanowiła przyznać następujące miejsca:

Grupa wiekowa:
Oddział przedszkolny
- Szkoły Podstawowe kl. 0-II

I MIEJSCE

1. Oliwia Żurek SP Kiczory
2. Anna Łyś SP 2
3. Marika Wójcicki SP Kiczory
4. Gabriel Jurczak SP Kiczory
5. Emilka Kowalczyk SP 2

II MIEJSCE

1. Kacper Fitak SP 3
2. Dawid Wontorczyk SP 2
3. Amelia Żurek SP 3
4. Aleksandra Michalak SP 3
5. Tomasz Zięba SP Kiczory
6. Emilka Jasica SP Kiczory
7. Wiktoria Olesińska SP 1

III MIEJSCE

1. Gabriela Gwiżdż SP 1 Lipnica Mała
2. Gabriel Dunaj SP 0
3. Agata Borowy SP Kiczory
4. Antonina Bandyk Oddział Przed-
szkolny SP Kiczory
5. Amelka Kramarz SP Kiczory
6. Gabriel Jurczak SP Kiczory

WYRÓŻNIENIA

1. Julia Łopatniuk SP2
2. Lena Lichosyt SP 3
3. Maximilian Komperda SP Kiczory
4. Aleksandra Kuliga SP 2
5. Barbara Kramarz SP 3
6. Paweł Gwiżdż Oddz. Przedz. SP 1
Lipnica Mała
7. Magdalena Lichosyt SP 1
8. Justyna Praszek SP 2
9. Aleksandra Kuliga SP 2
10. Michalina Kuliga SP1
11. Samira Michalak SP 1
12. Julia Bryniarska SP4
13. Sebastian Smreczak Lipnica Mała
14. Magdalena Żółtek I.4
15. Zosia Kuliga SP1
16. Magdalena Dziubek SP 2
17. Radosław Brenkus SP4
18. Dawid Kulawiak SP Kiczory
19. Ania Garaj SP Kiczory
20. Maksymilian Jasiura SP Kiczory

foto: Broniek Kowalczyk

21. Kuba Garaj SP Kiczory
22. Bartosz Kielczewski SP Kiczory
23. Paweł Garaj SP Kiczory
24. Julia Kowalczyk SP Kiczory
25. Joanna Łysiak SP1
26. Amelia Łysiak SP1
27. Maksymilian Klima SP Kiczory

Grupa wiekowa:

Szkoły Podstawowe kl. III-VII

I MIEJSCE

1. Patrycja Olesińska SP 1
2. Krystian Karkoszka SP Kiczory

II MIEJSCE

1. Zuzanna Lichosyt SP 3
2. Kacper Janowiak SP 2

III MIEJSCE

1. Marta Barszcz SP 3
2. Andrzej Dunaj SP 2
3. Oliwia Lichosyt-Ogrodny SP 2
4. Julia Stachulak SP Kiczory
5. Julia Jasica SP Kiczory

WYRÓŻNIENIE

1. Kinga Brenkus SP 4
2. Izabela Janowiak SP 2
3. Iza Dunaj SP 3
4. Natalia Gwiżdż SP 3 Lipnica Mała
5. Karolina Dunaj SP 2
6. Karolina Żółtek SP 2 Lipnica Mała

7. Wiktoria Wontorczyk SP 2
8. Angelika Kostek SP Nr 2 Lipnica Mała
9. Nadia Wyrostek SP 3 Lipnica Mała
10. Julia Jazowska SP 3 Lipnica Mała
11. Radek Brenkus SP 4
12. Weronika Fitak SP 3
13. Jacek Bublewicz
14. Agata Karaś SP 3
15. Aniołek rodzinny (mama, Madzia,
Kamil) SP 3
16. Kevin Mansfeld SP Kiczory
17. Bartomiej Zięba SP Kiczory
18. Maja Kielczewska SP Kiczory
19. Karolina Michalak SP 1
20. Jakub Jabłoński SP 1

Komisja serdecznie dziękuje uczestnikom za okazanie wielkiego serca i zaangażowanie w działalność charytatywną.

W komisji oceniającej brali udział:

- Karolina Kowalczyk
- Stanisława Kucek
- Renata Martyniak
- ks. Damian Obrął
- Alicja i Tomasz Kramarz
- Monika Kłapisz

źródło: www.lipnicawielka.pl

WIZYTACJA KS. BISKUPA DAMIANA MUSKUSA W PARAFII ŚW. JADWIGI KRÓLOWEJ W LIPNICY WIELKIEJ – MUROWANICY

3 listopada parafia św. Jadwigi Królowej przeżywała pierwszą wizytację kanoniczną w swojej historii. Ks. biskup Damian Muskus, będąc w naszej parafii spotkał się ze wspólnotą służby liturgicznej, scholką, kołem Misyjnym, grupą wolontariuszy, Różami Różańcowymi i Radą Parafialną.

Ks. biskup został przywitany przez Radę Parafialną na początku mszy św. o godz. 8.00, podczas której wygłosił kazanie. Ks. biskup podkreślił wielkie zaangażowanie całej wspólnoty w prace prowadzone w parafii i prosił aby wierni wspierali ks. proboszcza w jego wysiłkach na rzecz całej parafii i jego posługi duszpasterskiej. Podczas mszy św. o godz. 11.30 ks. biskup udzielił sakramentu bierzmowania 23 kandydatom młodzieży. Na zakończenie wizytacji ks. biskup Damian Muskus udzielił parafii swojego apostołskiego błogosławieństwa.

*ks. A. Pawlak-Proboszcz
Parafii Św. Jadwigi Królowej
w Lipnicy Wielkiej-Murowanicy*

ŚW. SIOSTRA FAUSTYNA W ZNAKU SWOICH RELIKWII, PRZYBYŁA DO PARAFII ŚW. JADWIGI KRÓLOWEJ W LIPNICY WIELKIEJ MUROWANICY

30 listopada br. w Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach Zgromadzenie Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia, przekazało naszej parafii część relikwii ex ossibus św. Siostry Faustyny. Relikwie zostały przekazane podczas mszy św. którą sprawował ks. Proboszcz Andrzej Pawlak. Wspólnie z pielgrzymami naszej parafii, którzy

przybyli do Łagiewnik na tę uroczystość modliliśmy się za przyczyną św. siostry Faustyny o błogosławieństwo dla naszej wspólnoty parafialnej.

Uroczyste wprowadzenie relikwii św. siostry Faustyny do kościoła parafialnego miało miejsce 1 grudnia br. W procesji Rada Parafialna, która jest fundatorem relikwii przekazała je ks. proboszczowi. Na zakończenie mszy św. wierni uczcili relikwie przez ucałowanie. W kościele parafialnym w każdy trzeci piątek miesiąca będzie odprawiane nabożeństwo do Miłosierdzia Bożego z oddaniem czci relikwiom św. siostry Faustyny.

*ks. A. Pawlak - Proboszcz
foto: Bronisław Kowalczyk*

ADWENTOWA POMOC DLA DZIECI I MŁODZIEŻY BĘDĄCYCH W POTRZEBIE

To już kolejny Adwent kiedy parafia św. Jadwigi Królowej w Lipnicy Wielkiej Murowanicy organizuje zbiórkę żywności dla potrzebujących. Przed radosnymi Świętami Bożego Narodzenia, kiedy doświadczamy wiele dobroci od ludzi, sami staramy się być dobrymi dla innych. Wiemy że są Domy Dziecka gdzie żyją dzieci i młodzież, którzy czekają, że ktoś okaże im serce i sprawi odrobinę radości. Pamięając o nich w tym radosnym okresie oczekiwania na narodziny Dzieciątka Jezus dzielimy się dobrocią naszego serca i tym co mamy. Święty Brat Albert uczy nas, że trzeba być dobrym jak chleb i nieść pomoc tam gdzie inni jej oczekują.

Dziękuję wszystkim, którzy włączają się w akcje niesienia pomocy potrzebującym w tym radosnym okresie Świąt Bożego Narodzenia i życzę aby Narodzony Jezus Chrystus Wam wszystkim błogosławił.

Ks. Andrzej Pawlak

ZAPROSZENIE NA PIELGRZYMKĘ DO MEDJUGORIE

Parafia św. Jadwigi Królowej w Lipnicy Wielkiej Murowanicy organizuje pielgrzymkę do Medjugorie w czerwcu 2020r. Program pielgrzymki jest na stronie internetowej parafii przy ogłoszeniach. Serdecznie zapraszamy. Zapisy przyjmuje ks. proboszcz tel. 607 560 683.

KLUB „BABIA GÓRA” W PÓŁNOCNEJ AMERYCE

Klub Babia Góra działający przy Związku Podhalan w Północnej Ameryce już niedługo będzie obchodził swoje 30-lecie. Organizacja nasza zrzesza członków pochodzenia orawskiego. Prezesem naszego Klubu jest Hania Palenik - wspaniała organizatorka, kobieta pełna energii, zaangażowania w rozwój naszego klubu. Tworzymy tutaj na ziemi chicagowskiej swoją „Małą Orawską Ojczyznę”.

Przy klubie działa zespół „Orawa” prowadzony przez Marysię i Aleksandra Jazowskich pochodzących z Lipnicy Wielkiej. Zespół prężnie działa i uświetnia każdą orawską uroczystość typu ogniska i posiada orawskie, odpust na Św. Jana, opłatek; pokazując nasze regionalne tańce, stroje, tradycje, obrzędy, śpiew. Często zapraszani są ze swoim występem na różne uroczystości polonijne np. Taste of Polonia w Chicago, zabawy Highlander Righters, festiwal Na Góralską Nutę organizowany przez ZPPA.

Na uroczystościach mogą się spotkać ludzie pochodzący z Orawy oraz sympatycy naszego klubu.

Każdy chętnie przychodzi, ponieważ wtedy możemy porozmawiać o swoich rodzinach, o naszych radościach i problemach wpływających z życia na obczyźnie. Czas spędzamy przy wspólnym śpiewie z akompaniamentem akordeonu, skrzypiec, basów.

Nasi Muzykanci obecni na wszystkich spotkaniach orawskich przygrywają nam zarówno do śpiewu jak i do tańca. Wszystkie nasze spotkania zawsze zapadają głęboko w naszych sercach i napełnieni radością oraz pełni energii wracamy do swoich domów i czekamy na następne spotkanie.

*Elżbieta Kucek – Korespondent z Chicago
foto: z archiwum Klubu Babia Góra w Chicago*

ORAWSKIE ZATOŃCYŁY DZIEDZINY EMILOWI KOWALCZYKOWI...

Stało się tak w miniony piątek - 27 września 2019 r. - w Domu Ludowym w Lipnicy Wielkiej podczas promocji antologii wierszy Emila Kowalczyka. W wypełnionej po brzegi sali uczczono pamięć wielce zasłużonego dla Orawy syna tej ziemi, który działał nie dla poklasku, a dla innych, kochał tę ziemię i jej mieszkańców, wierzył w ich szlachetność, skromność i pracowitość. Uczył szacunku i miłości do tej ziemi. Ujęli mnie Orawianie dbaniem o spuściznę po Emilu Kowalczyku, jego wiano literackie, bo nie tylko poezja jest swoistym testamentem dla nich pozostawionym.

Na spotkaniu w Lipnicy Wielkiej zaprezentowano antologię jego wierszy tytułując ją swoiście „Na orawskiej pogródce”. Znalazły się w niej wiersze z trzech wydanych tomików: „Napij się orawskiego ciepła” (1991), „Dookoła smreków pociorki” (1998), „Mos ty serce orawskie?” (2005) oraz zamieszczonych w innych zbiorach poezji, regionalnych pismach i po raz pierwszy te spoczywające dotąd w szufladzie. Do zbioru wierszy dodano przedrukowane z tomików posłowania i krótki biogram.

Scena Domu Ludowego miała adekwatny wygląd, z tłem krzyża przy drodze rabczyckiej, przy którym Piotr Borowy się przystawał i modlił. Często tego charyzmatycznego Orawiaka przywoływał Emil Kowalczyk, okazując szacunek i estymę. A czy sam nie szedł drogą, którą wytyczył ten wielki Orawiak? W wierszu „Gazdo Pietrze” pierwszymi wersami zaczynał:

*Kielo razy ku Kapralowemu brzyzku idym,
widzimy was krziz przy rabczycki dródze,
z którego Krystus zasmucony
jak i wtedy
poziyro na nase grzechy
stare i nowe.*

Spotkanie prowadził Jan Świdroń z Chyżnego, którego cenię za dokonania na polu pszczelarstwa, ale teraz dołożę jeszcze umiejętność prowadzenia i nadawania kształtu widowisku artystycznemu.

W podniosłej promocji antologii wzięli udział szacowni goście: ks. bp Jan Szkochoń, wicestarosta powiatu nowotaraskiego Bogusław Waksmundzki, posłanka Anna Paluch, proboszcz miejscowej parafii pw. św. Łukasza Ewangelisty ks. Jerzy Bargiel, wójt gminy Lipnica Wielka Mateusz Lichosyt oraz liczne grono osób zaprzyjaźnione z Emilem Kowalczykiem, do którego i ja się zaliczam.

Zaproszeni przez Jana Świdronia wypowiadali się o autorze antologii wymienieni przez mnie goście, jak i osoby, które obdarzył swoją przyjaźnią. Wzruszające to było, bo przybliżyło osobowość Emila od jak najlepszej strony, bo któż lepiej się wypowie jak bliska mu osoba?

Podziękowano darczyńcom, dzięki którym ukazała się publikacja. Takiej ilości osób wspierających jej wydanie dawno nie widziałem. To także o czymś świadczy, prawda? Nie zapomniano o osobach przygotowujących ją do wydania: Roberta Kowalczyka, Barbary Zgamy i Janiny Karkoszki. Gorące to było podziękowanie.

Część artystyczna przygotowana została naprawdę profesjonalnie, a osoba odpowiedzialna za scenariusz powinna być w jakiś sposób wyróżniona. Otworzyła Emilka, wnuczka autora, recytując jego wiersz, a Karolina Kowalczyk - notabene dyrektorka Gminnego Centrum Kultury - czytała fragmenty posłowania do wydanych tomików, a gazdowie z jedną gaździną na scenowej pogródce czytali wiersze Emila Kowalczyka. Ta w przenośni pogródka drzewiej pełniła rolę otaczającego chatę czegoś w rodzaju wału z ziemi i kamieni,

również przyzbą zwanego, miejsca gdzie siadały gromadnie dzieci i gospodarze.

Grał zespół „Arva”, któremu poświęcę chwilę, bo warto. Z jego gry i muzyki tryska radość oraz niezwykła energia, prezentują muzykę orawską z elementami podhalańskimi, spiskimi i bałkańskimi. Ogólnie wskazuję na bałkańskie, bo trudno mi powiedzieć ile w niej spotyka się elementów węgierskich, rumuńskich, czy cygańskich, może ogólnie wystarczy powiedzieć karpaccy? W każdym razie ich muzyka obrazuje stosunek melodii orawskich do uwarunkowań historycznych i geograficznych. Tradycyjny skład troje skrzypiec i basy wzbogacał jeszcze jeden skrzypek i akordeon, pierwsze skrzypce trzymał

Marcin Kowalczyk, a wśród śpiewających była Karolina Kowalczyk. Dodam że jednym ze skrzypków był ich syn Jasiek. Zespół może pochwalić się własnymi utworami i aranżacjami, takową była muzyka do wierszy Emila Kowalczyka. Myślę, że dla wielu na widowni odkrywcza i zaskakująca w swym pięknie.

Muzyka orawska o charakterze refleksyjnym i lirycznym, wzbogacona o elementy bałkańskie daje zadziwiający efekt świeżości, co ponosi słuchających i pobudza do reakcji, dając muzykom wiele satysfakcji. Bisowany „Na Jabłonce Kiermas” był tego wyrazem.

Muzycy mają z czego czerpać, została im dana spuścizna Emila Miki, Jana Taciny, jak i samego Emila Kowalczyka. Pamiętajmy jeszcze o muzycznych dokonaniach Ludwika Młynarczyka, jak i niedawno zmarłego Andrzeja Haniaczyka.

Zakończę relację pierwszą zwrotką wiersza Emila „Orawa tońcy...”, adekwatną do tego, co wydarzyło się tegoż wieczora w Lipnicy Wielkiej:

*Orawskie zatończyły dziedziny
wartkiego ciardasa od gynstwiny,
jaze sie im zakryćciyo
na Babi Górze śpiwajonce słónecko.*

Ryszard M. Remiszewski

Publikacja ukazała się dzięki wsparciu:
Krzysztofa Fabera - Starosty Nowotarskiego
Mateusza Lichosyta - Wójta Gminy Lipnica Wielka
Antoniego Karlaka - Wójta Gminy Jabłonka
Gminnego Centrum Kultury w Lipnicy Wielkiej
Gminnej Biblioteki Publicznej w Lipnicy Wielkiej
Orawskiej Biblioteki Publicznej w Jabłonce

Banku Spółdzielczego w Jabłonce
Piotra Cymermana - PZU Jabłonka
Anny i Stanisława Czerwień - Foto-Ana
Gminnej Spółdzielni Samopomoc Chłopska w Jabłonce
Emila Holla - FPHU HOLL-BUD
Wojciecha i Krzysztofa Kołton - PPHU KOŁTON S.C.
Księdza Jana Karlaka
Marii i Grażyny Karlak - KARTEX S.C.
Jana Kuczkowicza - Kantor Wymiany Walut
Tadeusza Kuczkowicza - FUH Tadox
Miroslawa Knapczyka - Agroturystyka Jabłonka
Anny i Jana Łyś - CHYŻBET
Józefa Magiery - FPHU KALI
Adama Mikłusiaka - Kawiarnia Lipnica Wielka
Mariana Palenika - Palmar Stacja Kontroli Pojazdów
Bogusława Polańskiego - Piekarnia „Ignacy Polański”
Józefa Sarniaka - MEBLORAW
Wspólnoty Leśnej Urbarialnej Lipnica Wielka
Janiny i Karola Wnęk - Jankara
Stanisława Zahory - ZAHORA MEBLE
Danuty i Stanisława Żądło - FHU STANDEX

foto: Bronek Kowalczyk

POWSTANIE ORAWSKA ENCYKLOPEDIA INTERNETOWA

Miło nam poinformować, że otrzymaliśmy dotację w Regionalnym Konkursie Grantowym Programu Równać Szanse 2019 z Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności na realizację projektu „Orawskie okno - orawska encyklopedia internetowa” złożonego przez Gminne Centrum Kultury w Lipnicy Wielkiej.

Do konkursu wpłynęło 313 wniosków. Decyzją Komisji Ekspertów dofinansowano 97 projektów, z 16 województw. „Orawskie okno” - Orawska Encyklopedia Internetowa to rodzaj „orawskiej Wikipedii”, która zostanie opracowana w ramach obchodów 100. rocznicy Odzyskania Niepodległości na Orawie. Celem projektu jest zapoznanie młodzieży z historią i kulturą regionu. Młodzież na nowo odkryje najbliższą okolicę, popatrzy na nią z innej perspektywy. Nasz projekt to działania stymulujące kreatywność i aktywizujące twórczo uczestników. Młodzież wraz z koordynatorem projektu stworzy „Orawską Encyklopedię Internetową”, znajdą się w niej informacje na temat ważnych osób dla Orawy, historycznych miejsc, informacje na temat orawskiej kultury. Hasła zostaną opracowane w przystępnej formie, z fotografiami, mapami, wizualizacjami.

źródło: www.lipnicawielka.pl

ORAWSKI WIECZÓR ANDRZEJKOWY

Orawski Wieczór Andrzejkowy pełen humoru, tańca i śpiewu. Warto było przyjść do Domu Ludowego, w Lipnicy Wielkiej w sobotę 16-go listopada, by poczuć dawną Orawę, by spędzić czas w swojskim, lipnickim nastroju. Wszystkich serdecznie przywitał Wójt Gminy Lipnica Wielka Mateusz Lichosyt wraz z prowadzącym Janem Świdroniem. A potem, działo się....

Zaczęli młodzi artyści z czterech góralskich regionów. Instruktorzy, którzy wcześniej prowadzili warsztaty

z naszą młodzieżą zaprezentowali tańce regionów: podhalańskiego - Aleksandra Peregrym i Marcin Trebunia oraz Kamil Bodzioch, babiogórskiego - Alicja Krzeszkowiak i Andrzej Ryt, zagórzańskiego - Justyna Cachro i Wojciech Kaleta. Natomiast tańce górali orawskich pokazali Karolina Kowalczyk, Ewa Magiera i Patryk Rudnicki. Warsztaty te to efekt zaangażowania i inicjatywy Kamila Bodziocha pt. „Popisy Kulturowe” w ramach programu Dom Kultury + Inicjatywy Lokalne 2019 realizowanego przez Gminne Centrum Kultury w Lipnicy Wielkiej.

Następnie przyszedł czas na Orawską Grupę Teatralną im. Emila Kowalczyka. Tym razem nasi aktorzy z Orawy zagrali kabaret, orawski kabaret. Debiut udany, wręcz mistrzowski. Zobaczyliśmy skecz „U stolarza”, jak to pan z miasta stół kupował. Szybkie dialogi, cięte riposty i wiadomo, że najlepsi stolarze na Lipnicy, nie tylko w robocie, ale w gwarze jak najbardziej.

Skecz „U Notara”, jako do Lipnicy urzędnik z Pesztu przybył i tyko po węgiersku mówił, ale co to za problem, „dyć po orawsku się gwarzy tak jak po maziarsku, ino trza inaczej gymbom owijać”. Oba skecze powstały wg tekstów Roberta Kowalczyka. A na zakończenie jakże mądry i głęboki tekst prof. Józefa Kaśia „O obraźliwym słowak”. Nasz teatr pokazał w swoich scenkach, jakie to były dawniej obraźliwe słowa na Orawie, ale „do końca to one nie były obraźliwe - jak pisał profesor z Piekelnika-

to były słowa wartusie, co nom gwarzyły co dobre a co złe”. W Orawskim Kabarecie wystąpili: Bronisław Bandyk, Franciszek Janowiak, Karolina Kowalczyk, Eugeniusz Lichosyt, Ewa Magiera, Patryk Rudnicki, Jan Świdroń oraz Eugeniusz Węgrzyn.

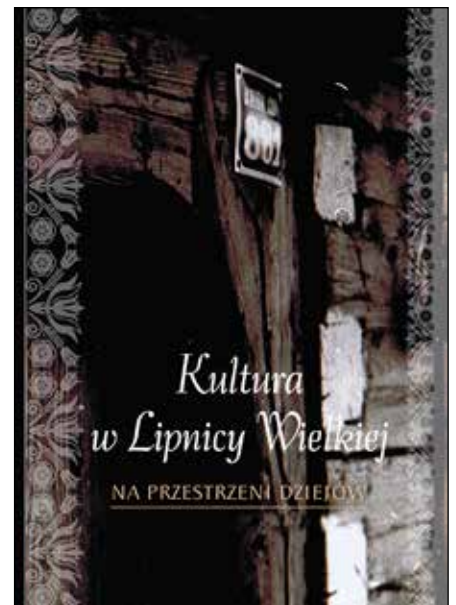
Ten pełen wrażeń orawski wieczór zakończył się potańcówką przy „Muzyce Orawskiej”, która wcześniej przygrywała też na warsztatach, prezentacji regionów oraz podczas występu kabaretu. Był też skromny poczęstunek od Gminnego Centrum Kultury i Związku Podhalań. Czekamy na następny orawski kabaret, a Ci co nie widzieli, niedługo będą mogli zobaczyć relację dzięki rejestracji Orawa.tv. Wydarzenie zorganizowali: Wójt Gminy Lipnica Wielka Mateusz Lichosyt, Gminne Centrum Kultury, Orawska Grupa Teatralna oraz Oddział Górali Orawskich ZP w Lipnicy Wielkiej.

foto: Andrzej Habina
autor: Orawska Grupa Teatralna

„KULTURA W LIPNICY WIELKIEJ NA PRZESTRZENI DZIEJÓW” - RECENZJA

Kultura w Lipnicy Wielkiej na przestrzeni dziejów, red. Karolina Kowalczyk, Danuta Paplaczek.

Publikacja Współfinansowana ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Interreg V-A Polska-Słowacja 2014-2020 oraz ze środków budżetu państwa za pośrednictwem Euroregionu Tatry, Lipnica Wielka 2018, ss. 164.

Książka ma format A4 i zawiera wiele starych fotografii. Publikację tworzą – w części wstępnej dwujęzycznej – teksty: od redakcji, *Lipnickie retrospekcje* Marcina Kowalczyka, słowo wójta Bogusława J. Jazowskiego i słowo wójta Mateusza Lichosyta; w części zasadniczej 33 rozdziały, czyli wspomnienia trzydziestu lipniczan, w tym kilka tekstów przedrukowanych z „Gminnych Nowin” z 1994 i 1995 roku. Obok nich są wiersze Emila Kowalczyka oraz „Moje wiersyki” Emilii Jasiury.

W słowie od redakcji czytamy: *Oto publikacja niezwykła. Składają się na nią sentymentalne wspomnienia mieszkańców pochodzących z Lipnicy Wielkiej, którzy z różnych przyczyn musieli opuścić swoje rodzinne strony*”.

Każdy rozdział to opowieść o powojennej rzeczywistości w Lipnicy Wielkiej włącznie do lat 80. XX wieku. Poszczególni autorzy wspominają dzieciństwo i młodzińcze lata przeżyte w rodzinnej wsi. Kiedyś lipniczanie – dziś mieszkańcy różnych zakątków świata. Wśród wspominających są: księża, siostry zakonne, nauczyciele i inni, którzy nie zdradzają swojej profesji. To Orawianie, którzy mieszkają w kraju i zagranicą. Reprezentują: Argentynę, USA, Pienniny, województwo śląskie, Igołomię, Warszawę, Kraków i inne.

Książka ma wyraźnie określonego

odbiorcę. To książka o Lipnicy dla lipniczan. Redaktorki podkreśliły to m.in. formą grzecznościową, stosując wielką literę w nazwie mieszkańców tej orawskiej miejscowości. Czas płynie, terażniejszość staje się przeszłością, dziś wiemy, kim są ludzie z fotografii a jutro nie, dziś pamiętamy, gdzie osiedliła się dana osoba, a za tydzień, miesiąc, rok tę wiedzę chcą zdobyć inni, ale nie ma już tych, którzy uzupełnią nazwisko pod fotografią, dopowiedzą niezapisane fakty.... Czytelnik chce wiedzieć szerzej, dalej, nad...., a autor niewiele mówi o sobie (kim jest, gdzie mieszka, czym się obecnie zajmuje). Gdy czyta się książkę, ma się nieodparte wrażenie poczucia przynależności każdego autora do tego kawałka historii, ziemi, orawskich przyspiewek, **tyk lipnickik chodnicków**.

Warto przemyśleć, czy szata

graficzna nie jest nazbyt bogata, a także poprawić pisownię, by była zgodna z obowiązującymi regułami ortograficznymi.

Każda opowieść jest inna, a jakże podobna. Każdy, kto chciałby odbyć podróż w przeszłość pod Babią Górę do Lipnicy Wielkiej lat 40., 50. 60. 70. XX wieku utkaną ze stopklatek, powinien sięgnąć po tę książkę. Publikacja emanuje emocjami, którymi dzieli się autorzy. Warto zainteresować tą publikacją wnuki, żeby zobaczyły, że dzieciństwo i młodość Orawian nie były beztroskie, ale miały swój urok. Każdy z autorów wspomina ten okres z odległości i niemałego dystansu czasowego, to sprawia, że piszą o tym, co najbardziej utkwiło im w pamięci. Kultura uchwyciona w słowie i fotografii to bardzo potrzebna publikacja.

Barbara Zgama

WERNISZAŻ WYSTAWY HERÓDEK

W piątek, 15.11.2019 r. w MEK Muzeum Etnograficzne - w Domu Esterki w Krakowie odbył się uroczysty wernisaż wystawy pt. „HERÓDEK”, z udziałem wielu znamienitych gości. Liczną grupę stanowiła reprezentacja Orawy, z Panem Wójtem Gminy Lipnica Wielka Mateuszem Lichosytem oraz przedstawicielami grup i instytucji: Muzeum Orawski Park Etnograficzny w Zubrzycy Górnej, Gminnego Centrum Kultury w Lipnicy Wielkiej, Stowarzyszenia Rozwoju Orawy, Szkoły Podstawowej Nr 4 w Lipnicy Wielkiej, Zespołu Orawianie im. Heródka, Orawskiej Grupy Teatralnej, Orawskich Twórców Ludowych; a także wiele osób prywatnych związanych z osobą Karola Wójciaka. Wystawa powstała dzięki wielkiej Pracy Muzeum Etnograficznego w Krakowie, a szczególnie zaangażowaniu Pani Mai Spychaj-Kubackiej i Grzegorza Graffa - kustosa muzeum. W kolekcjach muzealnych i prywatnych zachowało się około 150 rzeźb Heródka. Na wystawie mogliśmy zobaczyć znakomitą ich część, pierwszy raz w jednym miejscu aż tyle.

autor KK

foto: Bronek Kowalczyk

Karol Wójciak zwany Heródkiem (1892–1969)

Urodził się i zmarł w Lipnicy Wielkiej na Orawie

Wyjątkowe prace Karola Wójciaka, tak samo jak w przeszłości, również i dzisiaj wywierają magnetyczny wpływ na osoby, które przypatrują się specyficznym rzeźbom wykonanym w drewnie. Ich oryginalność połączona z niezwykłą prostotą wykonania dalej zaskakuje odbiorców.

Heródek czas trwania wystawy: 16.11.2019–15.03.2020

Dom Esterki, ul. Krakowska 46

Serdecznie zachęcamy do zwiedzenia.

PROMOCJA ORAWY NA WĘGRZECH

W Érd, koło Budapesztu, odbył się „Polsko-węgierski wieczór kultury”. O reprezentowanie Polski została poproszona Gmina Lipnica Wielka. Na początku przedstawicielom władz Érd wręczono w imieniu Wójta Mateusza Lichosyta specjalną flagę Polski przekazaną przez Prezydenta RP Andrzeja Dudę samorządom.

Na scenie w sali widowiskowej obok kapeli z Budapesztu zaprezentowała się Muzyka Orawska. Zagrała melodie polskich górali, zabrzmiały też instrumenty pasterskie, piszczałki, dudy, listek. Na zakończenie odbyła się nauka tańców polskich i węgierskich, w formie bardzo popularnego na Węgrzech tzw. „Domu tańca”.

(rob)

foto: Bronek Kowalczyk

GMINA LIPNICA WIELKA W PILOTAŻOWYM PROJEKCIE INSTYTUTU KSIĄŻKI

Gmina Lipnica Wielka wzięła udział w pilotażowym projekcie Instytutu Książki, który skierowany jest do wszystkich uczniów klas pierwszych szkół podstawowych województwa małopolskiego. Jest on realizowany w ramach ogólnopolskiej

kampanii społecznej promującej czytelnictwo „Mała książka – wielki człowiek”. Akcja społeczna przypomina o korzyściach wynikających ze wspólnego, rodzinnego czytania oraz o roli książek w zrównoważonym rozwoju dziecka.

Pierwszoklasiści z Gminy Lipnica Wielka otrzymali tzw. Wyprawkę Czytelniczą składającą się z antologii „Pierwsze czytanki dla...” – zawierającą teksty prozatorskie i poetyckie, klasycznych i współczesnych polskich autorów oraz broszurę informacyjną dla rodziców podkreślającą rolę czytania w życiu dziecka.

Nowe książki sprawiły uczniom ogromną radość, na pewno będą świetną pomocą w stawianiu pierwszych kroków w samodzielnym czytaniu.

M.M

ZAKUP NOWOŚCI WYDAWNICZYCH DLA GMINNEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ

NARODOWY
PROGRAM
ROZWOJU
CZYTELNICTWA

BIBLIOTEKA
NARODOWA

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

Pełni zadowolenia, uprzejmie informujemy, iż Gminna Biblioteka Publiczna w Lipnicy Wielkiej zakończyła realizację projektu **Priorytet 1 - Zakup Nowości Wydawniczych do bibliotek publicznych w ramach Programu Wieloletniego - Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa**.

Na zakup nowości wydawniczych Biblioteka otrzymała środki finansowe Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzące z budżetu państwa, w kwocie 8 400 złotych przy wkładzie własnym 8 500 złotych.

Wykonanie zadania w części dotyczącej dotacji zgodnie z umową odbywało się w terminie od 14 czerwca 2019 r. do dnia 30 listopada 2019 r., a w części dotyczącej wkładu własnego od 01 stycznia 2019 r. do dnia 30 listopada 2019 r.

Dzięki dofinansowaniu zakupiono 396 różnorodnych tematycznie, poszukiwanych przez Czytelników na rynku wydawniczym książek. Nabyte publikacje w znaczący sposób wzbogaciły księgozbiór naszej placówki uatrakcyjniając ofertę czytelniczą biblioteki z czego bardzo się cieszymy.

St. Kucek

ZESPÓŁ „ORAWIANIE” Z PRZYWARÓWKI PO WARSZTATACH „ZATAŃCZ Z GÓRALEM” I NAGRANIU TUTORIALU

Uczniowie Szkoły Podstawowej nr 4 należący do zespołu „Orawianie” zakończyli listopadowe warsztaty i tutorial „Zatańcz z góralem”. Działania warsztatowe miały na celu promowanie kultury Orawy wśród dzieci z krakowskich szkół. Natomiast filmiki, poprzez swe funkcjonowanie w sieci internetowej, mają zapoznawać szerokie grupy odbiorców z tańcem, śpiewem i zabawami Orawian, a także uczyć ich podstaw.

Dzieci pod opieką Pana Eugeniusza Karkoszki włączyły się poprzez te działania w kampanię społeczną „Używaj zmysłów – bądź w realu” organizowaną w ramach Koalicji dla Bezpieczeństwa Dzieci i Młodzieży pod patronatem Pani Barbary Nowak – Małopolskiego Kuratora Oświaty i we współpracy z Towarzystwem Parku im. dra Henryka Jordana. Przedsięwzięcia mają stanowić propozycję dla dzieci młodzieży, które poszukują niebanalnych form spędzania wolnego czasu. Mają też być alternatywą dla życia w świecie wirtualnym.

Gorąco dziękujemy za włączenie uczniów z naszego zespołu w warsztaty i nagranie filmu:

Pani Barbarze Nowak – Małopolskiemu Kuratorowi Oświaty

Pani Annie Pankiewicz

Panu Marcinowi Kaproniowi

Towarzystwu Parku im. dra Henryka Jordana

Dyrekcji MDK Dom Harcerza w Krakowie.

(Bożena Marcinek)

KOLYNDOWANIE ZACAROWANE W KOZUSKU

Pod taką właśnie nazwą realizowany był przez Zespół „Orawianie im. Heródka” następny już projekt. Odbył się on w siedzibie naszego zespołu i miał na celu zapoznanie dzieci ze sztuką powstawania kozuszków, czapek, ich szycia, zdobnictwa i sposobu ubierania i chodzenia. A sztuki tej podjął się nikt inny, jak sam największy mistrz krawiectwa na Orawie, pan Krzysztof Pieronek. Było więc bardzo fachowo, interesująco, i przy okazji wesoło. W projekcie przez dwa dni udział wzięło pięć grup, w których uczestniczyły nasze dzieci

z zespołu, ale również dzieci ze szkoły z Przywarówki, a także ich rodzice. Wszyscy uczestnicy byli ogromnie zainteresowani i zafascynowani opowiadaniem Pana Krzysztofa, który bardzo szczegółowo i obrazowo przedstawił całe zagadnienie. Serdecznie mu za to dziękujemy. Dziękujemy również za pomoc i wsparcie Stowarzyszeniu „Gdzie Dwóch Albo Trzech”, a także programowi „Działaj Lokalnie”

- Karkoszka Eugeniusz, Barbara Brenkus.

(Foto- Sonia Ponicka)

GWIAZDORSKA IMPREZA MIKOŁAJKOWA W DOMU LUDOWYM

W dniu 8 grudnia w sali Domu Ludowego odbyła się Gwiazdorska Impreza Mikołajkowa zorganizowana przez Wójta Gminy Lipnica Wielka oraz Gminne Centrum Kultury i Gminną Bibliotekę Publiczną w Lipnicy Wielkiej.

Dzieci świetnie się bawiły podczas fantastycznych animacji przygotowanych specjalnie dla nich przez sympatyczne tańczące elfy z grupy animacyjnej „Ence Pence”. Były tańce, konkursy, zabawy. Wszyscy zgromadzeni obdarowani byli słodkościami. Licznie przybyłe dzieci mile spędziły czas na wspólnej zabawie.

(K.K.)

foto: Bronek Kowalczyk

NIEZWYKŁE ODKRYCIE

W czasie kwerendy w archiwum Muzeum Tatrzańskiego w Zakopanem, natrafiliśmy na trzy kartki rękopisu Emila Miki. Nasz „orawski Kolberg” zapisał nuty i słowa trzech orawskich pastorałek. Melodie i teksty są nieznane i bardzo oryginalne, z pewnością wzbogacą naszą tradycję muzyczną związaną z Bożym Narodzeniem. Jest to odkrycie niezwykle. Piękne, kaligraficzne, wręcz dostojne pismo Emila Miki i bardzo dokładny, skrupulatny zapis nutowy. Podane są daty okresu, w którym zostały zebrane te pieśni, lata 1922-1936 oraz podpis Emila Miki. Pastorałki zatytułowane są: „Mom pastusków mom”, „Z jednej strony”, „A my sie pobiermy”.

Robert Kowalczyk

ROWEROWO PO ATRAKCJE! - INICJATYWA W RAMACH DZIAŁAJ LOKALNIE 2019

Właśnie zakończyliśmy realizację projektu „Rowerowo po atrakcje”. W miesiącach wrzesień i październik odbył się w naszej gminie cykl rajdów rowerowych wraz z opracowanymi w ramach projektu na specjalnych ulotkach zagadkami i zadaniami krajoznawczymi, historycznymi oraz niespodziankami. Uczestnicy rajdów mieli za zadanie zmaganie się z atrakcjami, musieli roz-

wiązywać zagadki. W ramach tej inicjatywy oznakowano również tabliczkami trasy turystyczne i zakupiono dodatkowo 6 sztuk ławek, które zostały

zainstalowane w ważnych turystycznie miejscach naszej gminy.

Projekt pn: „Rowerowo po atrakcje!” zrealizowany jest przez Gminne Centrum Kultury w Lipnicy Wielkiej oraz grupę nieformalną „Lipnica Wielka - nasz dom” (Monika Klapisz, Bronisław Kowalczyk, Marcin Kowalczyk) w ramach dofinansowania ze środków Programu „Działaj Lokalnie 2019” Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności Realizowanego przez Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce oraz Stowarzyszenie Rozwoju Orawy.

XVI GMINNY RAJD TURYSTYCZNY IM. PIOTRA BOROWEGO - ŚCIEŻKAMI I SZLAKAMI BABIEJ GÓRY

W dniu 01.10.2019 zorganizowano XVI Gminny Rajd Turystyczny im. Piotra Borowego - Ścieżkami i Szlakami Babiej Góry.

Szkoły podstawowe z naszej gminy przemierzały trasy prowadzące podnóżem Babiej Góry, a uczniowie klas starszych SP Nr 1 oraz Liceum i pracownicy Urzędu Gminy, zdobywali szczyt Babiej Góry. Uczestnicy Rajdu mogli zachwycać się feerią barw polskiej, złotej jesieni.

W tegorocznym rajdzie wzięło udział ok. 350 uczestników ze wszystkich szkół naszej gminy. Babią Górę zdobywało ok. 60 uczestników, a pozostali wędrowali pięknymi szlakami naszej gminy, prowadzonymi podnóżem „Królowej Beskidów”.

Zakończenie Rajdu odbyło się na Polanie Stańcowej przy budynku Informacji Turystycznej i Przyrodniczej - Izbie Edukacyjnej - Pius XX Strefa Rozrywki. Pamiątkowe dyplomy wręczyli w imieniu organizatorów Wójt Gminy Lipnica Wielka Mateusz Lichosyt wraz ze swoim zastępcą Jakubem Dyrzem.

Serdecznie dziękujemy Panu Ignacemu Mikłusiakowi - inicjatorowi rajdów, przewodnikom z Babiogórskiego Parku Narodowego, gospodarzom obiektu Pius XX, wszystkim opiekunom, dyrektorom szkół i uczniom.

Organizatorem Rajdu był Wójt Gminy Lipnica Wielka oraz Gminne Centrum Kultury, a współorganizatorami: Babiogórski Park Narodowy w Zawoi i Szkoły Gminy Lipnica Wielka. Do zobaczenia za rok.

foto: SP 1
źródło: www.lipnicawielka.pl

GAŁĄZKI ŚWIĘTYCH ADWENTOWYCH, ŁUCJI I BARBARY

Święta Łucja męczennica jest patronką ludzi ociemniałych, niewidomych. Łacińskie słowo *lux*, od którego wywodzi się imię świętej oznacza światło. Przed śmiercią, a wg tradycji została pchnięta mieczem lub sztyletem w szyję, oprawcy wyłupili jej oczy, co ma odzwierciedlenie w ikonografii. W sztuce przedstawiana jest w stroju rzymskiej niewiasty, często na rozgwieżdzonym tle, z mieczem lub sztyletem i wylupionymi oczami, które niesie na patenie.

Wspomnienie świętej Łucji przypada 13 grudnia. Dzień ten, jak również jego wigilię w polskiej tradycji ludowej uważano za okres wzmożonej działalności czarownic. Podobnie było na Orawie. „Chłodziły w tym czasie po dziedzinie bosorki i strzigi i odbierały krowom mlyko. Ludzie próbowali se radzić jako mogli, zeby tako jedna z drugom nie wlaźła dó dómu, abo do stajnie. Popod progi sulí mak. Kiyim go strziga nie pozbiyrála, to do izby wlyż ni mogła, a zbiyrála go dłuogo, bo mak był poświyncony i kozde ziorko piekło je w palce”.

Początkiem grudnia przypada wspomnienie świętej Barbary męczennicy, patronki górników. Z dniem tym związany jest piękny zwyczaj. W wielu regionach Europy, min. w Dolnej Austrii i Bawarii, ale również na Śląsku w dniu 4 grudnia ścinano gałązki wiśni lub śliwy, przynoszono do domu i wkładano do wazonu. Co trzy dni wymieniało wodę i czekano do Wigilii Bożego Narodzenia. W tym dniu gałązka miała zakwitnąć. Gałązki noszące imię świętej Barbary należało zrywać wieczorem, idąc do ogrodu w samej koszuli i zamykając oczy, aby „czar nie prysnął”. Kwiaty

w pełni zimy i zielone pączki symbolizują nadprzyrodzone poczęcie i narodziny Jezusa. W wielu miejscach wierzą, że kwitnące gałązki są oznaką bliskiego ślubu w domu. Młode dziewczęta wieszały na gałązkach karteczki z imionami chłopców. Wybrańcem miał być ten, którego imię zdobi gałązkę z pierwszym rozkwitniętym pąkiem.

Zakwitnięte gałązki były poza tym ozdobą świąteczną. Wierzą, że są znakiem pomyślności dla domu i rodziny.

Również na Orawie, ale nie w dniu świętej Barbary lecz kilka dni później, w przededniu lub w dzień świętej Łucji zrywano gałązki wiśni i śliwy, przynoszono do domu i wkładano do naczynia z wodą. Zwyczaj taki kultywowany był i jest do dzisiaj min. w Chyżnem.

„Na wilijo świyn-tyj Łucyje, abo w samo Łucyje przynosi się dó dómu gałązke ze śliwki. Kie me byli mali, to rano śli me do ogródku w samy kosuli. Stawało się pod śliwkom, zapiyrało łocy i utargowało gałązke. Przynosiły się je pote dó dómu i kładło do słoja z wodom. Kozdego dnia trza było się modlić do Anioła Stróža, a có trzi dni wymyńniać w słoju wodę. Gałązka miała na wilije zakwitnąć. Jak nie zakwitła, to znacy, ze kóśik się słabo modlił. Dało się to naprawić. Trza było się dali modlić, ale teraz juz lepi i dłuzy. Zdrowaśke, a i Ojce Nas trza było dołozyc. Jak się udało, to gałązka zakwitła na Trzok Króli. Było tyz tak, ze kozdego dnia na gałązce wiysali wstązecke abo barewny snurecek. Kie gałązka zakwitła, tak piyknie to wyziyrało. Było tyz i tak, ze gałązka nie zakwitła. Oj, wtedy to hańba przed ojca-mi była”.

W innych regionach świata podobnym zwyczajem jest tworzenie „drzewka Jessego”. Tradycja taka nawiązuje do słów z proroctwa Izajasza: „Wyrośnie różdżka z pnia Jessego, wypuści się odrośl z jego korzeni” (Iz 11,1). Na początku Adwentu ścina się tam gałązkę jabłoni, śliwy lub forsycji i wkłada do wazonu

Zwyczaj ścinania gałązek drzew owocowych towarzyszy również innym dniom. W wielu regionach Europy gałązki ścinano w dniu świętej Katarzyny przypadającym 25 listopada, popularnie zwane Katarzynkami i wtedy mamy do czynienia z gałązkami św. Katarzyny. W innych miejscach ścinano je w dniu św. Andrzeja przypadającym 30 listopada, zwane Andrzejkami. Ścinanie gałązek w tych dniach ma wymiar wróżb matrymonialnych. Młodzi (kawalerowie w Katarzynki, a panny w Andrzejki) wróżyli w ten sposób szanse na ożenek, czy zamążpójście, a nawet określali konkretny miesiąc przyszłego roku, w którym mają one nastąpić. Nie darmo świętych Katarzynę i Andrzeja nazywa się patronami od spraw sercowych.

W innych regionach świata podobnym zwyczajem jest tworzenie „drzewka Jessego”. Tradycja taka nawiązuje do słów z proroctwa Izajasza: „Wyrośnie różdżka z pnia Jessego, wypuści się odrośl z jego korzeni” (Iz 11,1). Na początku Adwentu ścina się tam gałązkę jabłoni, śliwy lub forsycji i wkłada do wazonu

z wodą. Każdego wieczoru należy czytać fragment Biblii poświęcony danej postaci wymienionej w genealogii Jezusa. Przykładowo, pierwszego dnia jest to Adam i Ewa, drugiego Noe, trzeciego Abraham itd.. Następnie należy zawiesić na gałązce kartkę z symbolem danego bohatera (dla Adama i Ewy będzie to owoc, dla Noego – arka, Abrahama

– laska). Pod koniec Adwentu nasza gałązka (różdżka) powinna „wypuścić odrośl” na znak, że nadszedł czas Bożego Narodzenia.

Wróćcie się ta jacy na Orawe. Tradycje trza udzierzować. Przyniemyśmy dó domu na świynto Łucyje gałązke ze śliwki. Nolepi z luboski. Jak teraz nie zdonyzmy, to na buducy rok. Kozdymu z nos

niek zakwitnie i prziniesie scyńście. Jednym dóma, drugim przy robocie, trzecim we spółstwie, a innym w miyłości. Syćkiym zaś niek do radość z Bozego Narodzynio. No i pamiyntojcie. Trza wymiyniać wode i kozdego dnia sie dobrze modlić, coby hańby nie było. Hej!

Jan Świdroń

Orawski wiaterek

*My tu na Orawie
co se tu siedzymy
Orawskiyym wiaterkiyym
Serduska krzepiyymy*

*Wiaterek zaduje
od choćjake stróny
i zaniesie miyłość
w nasyk rodzin domy*

*Nie ino dó domów
ba na cało ziemie
orawski wiaterek
co budzi nadzieje*

(Karolina Kowalczyk)

STYPENDIA DLA UCZNIÓW LICEUM I TECHNIKUM

„Z NAUKĄ JEST JAK Z WIOSŁOWANIEM POD PRĄD. SKORO TYLKO ZAPRZESTANIEZ PRACY, ZARAZ SPYCHA CIĘ DO TYŁU”

4 listopada w Zespole Szkół odbyło się uroczyste rozdanie nagród – stypendium za wysokie wyniki w nauce ufundowane przez nasz organ prowadzący Gminę Lipnica Wielka. Uczniowie Liceum i Technikum, którzy osiągnęli najwyższe wyniki otrzymali dyplomy i nagrody finansowe. Swoją obecnością zaszczylił nas Wójt Gminy Lipnica Wielka Pan Mateusz Lichosyt, który osobiście wręczał nagrody i życzył całej społeczności szkolnej dalszych sukcesów.

Stypendium Premiera otrzymali: Spyрка Kamila II a, Wnęk Damian IV c.

Szkolne stypendium za wyniki w nauce w Liceum Ogólnokształcącym otrzymali:

Bandyk Natalia – II a, Gąbarczyk Sylwia – II a, Gwiżdż Kamila – II a, Janowiak Kamil – II a, Kubacka Paulina – II a, Łuka Julia – II a, Moniak Magda – II a, Stopiak Gabriela – II a, Szewczyk Wioletta – II a, Wontorczyk Karolina – II a, Brzegowy Natalia – III a, Danielewicz Gabriela – III a, Kupczyk Kinga – III a, Szlachta Angelika – III a, Kobroń Kamila – III a, Lichosyt Karolina – III a, Matera Judyta – III a, Mentel Zuzanna – III a, Mikłusiak Alicja – III a, Stopiak Krystian – III a, Szczechura Patrycja – III a, Sobczak Natalia – III a.

Szkolne stypendium za wyniki w nauce w Technikum otrzymali: Stopiak Adam – II c, Dziubek Jakub – II c, Marzec Michał – II c, Ludziński Piotr – II c.

NARODOWE ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI W PUBLICZNYM PRZEDSZKOLU W KICZORACH

Dzień 11 listopada to jedna z najważniejszych dat w historii naszej Ojczyzny. Po 123 latach niewoli Polska odzyskała niepodległość. To już w przedszkolu uczymy dzieci patriotyzmu, przywiązania do swojej Ojczyzny, a także wpa-
jamy dzieciom szacunek dla polskich symboli narodowych.

W dniu 8 listopada 2019r. dzieci z Publicznego Przedszkola w Kiczorach wraz z oddziałem w Lipnicy Wielkiej obchodziły Narodowe Święto Niepodległości. Przedszkolaki w tym dniu wyglądały bardzo odświętnie, a na ich piersiach widniały kokardy narodowe w kolorach biało-czerwonych.

O godz. 11.11 obie grupy uroczystie odśpiewały czterozrotkowy hymn narodowy, tym samym włączając się do ogłoszonej przez Ministerstwo Edukacji Narodowej akcji „Szkoła do hymnu”. Do tej jakże ważnej uroczystości dzieci przygotowywały się przez kilka dni. W tym czasie dzieci poznały trzy najważniejsze symbole narodowe: godło Polski, flagę i hymn Polski, wykonywały piękne prace plastyczne. Dzień 11 listopada to piękna lekcja patriotyzmu. Staramy się, aby miłość do Ojczyzny i szacunek dla symboli narodowych zaszczepić w sercach naszych dzieci od najmłodszych lat.

tekst i foto: L.F.

PASOWANIE NA PRZEDSZKOLAKA W PUBLICZNYM PRZEDSZKOLU W KICZORACH, 6 I 7 LISTOPADA 2019 R.

Pasowanie na przedszkolaka to uroczystość, która na stałe zagościła w kalendarzu imprez przedszkolnych. Jest to bardzo ważne wydarzenie w życiu zarówno dzieci jak i ich rodziców, a także nauczycieli. Pozwala ono na wytworzenie atmosfery wzajemnego zaufania i otwartości; stwarza możliwość prezentacji pierwszych umiejętności i wiadomości zdobytych w przedszkolu. Również w Publicznym Przedszkolu w Kiczorach odbyło się Pasowanie na Przedszkolaka. Z tej okazji zarówno grupa „Żabki” z Lipnicy Wielkiej jak i „Pszczółki” z Kiczor przygotowały programy artystyczne pod opieką swoich wychowawczyń.

Nasze przedszkolaki z uśmiechami na twarzach recytowały wierszyki, tańczyły oraz śpiewały piosenki otrzymując od rodziców gromkie brawa. Całości dopełniła dyrektor przedszkola, Edyta Warzecha, która „zaczarowanym” ołówkiem pasowała każdego malucha, gratulując mu dołączenia do grona przedszkolaków. Dzieci otrzymały pamiątkowe dyplomy i upominki. Uwieńczeniem uroczystości był słodki poczęstunek. Na pewno był to niezapomniany dzień, pełen emocji i miłych wrażeń. **Mali artyści spisali się na medal. Niejednej mamie oraz tacie łza wzruszenia zakręciła się w oku: z dumy, radości, lekkiego niedowierzania, że oto ukochane maleństwo staje się Prawdziwym Przedszkolakiem.**

tekst i foto: K. Łaciak

„11 LISTOPADA – NASZEJ OJCZYZNY TO DZIEŃ!”

W Szkole Podstawowej im. Świętej Królowej Jadwigi w Murowanicy uroczystie świętowaliśmy 101. Rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości. Akademia dla całej społeczności szkolnej odbyła się dnia 08.11.2019 r.

Uroczystość rozpoczęliśmy odśpiewaniem hymnu narodowego, a następnie uczniowie zaprezentowali montaż słowno-muzyczny, przeplatany krótkimi inscenizacjami wydarzeń z tamtych lat. Słuchacze mieli okazję przypomnieć sobie burzliwe walki Polaków o wolność prowadzone w powstaniach, utworzenie Legionów Polskich we Włoszech i ich przemarsz na tereny Polski, rolę marszałka Józefa Piłsudskiego w odrodzeniu niepodległego państwa polskiego po 123 latach niewoli. Piękne wiersze nawiązujące do tamtych dramatycznych wydarzeń uświadamiają nam, że Polacy z największym poświęceniem zrywali się do walki, tyśiące młodych ludzi brały udział i ginęły w powstaniach listopadowym i styczniowym, a przecież: „Nikt im iść nie kazał, poszli, bo wiedzieli, za co idą walczyć, komu słać długi.

Nikt im iść nie kazał, poszli, bo tak chcieli, bo takie dziedzictwo wziął po dziadach wnuk...”

Jedna ze scenek pokazywała pełne emocji rozstanie młodego powstańca z matką. Ów bojownik o wolność to 18-letni wówczas Adam Chmielowski, który brał udział w powstaniu styczniowym, podczas walki został ranny i stracił nogę. Młody Polak dostał się też do niewoli rosyjskiej, jednak przeżył i wrócił do domu. Po latach przywdział mnisi habit i przybrał imię brat Albert. Swoim życiem uczył, że trzeba być dobrym jak chleb. Dziś czcimy Adama Chmielowskiego jako świętego Brata Alberta, patrona i opiekuna ubogich.

W końcowej części inscenizacji rozległy się tony pełne entuzjazmu i radości, wynikające z faktu odzyskania przez Polaków upragnionej wolności i powrotu Polski na mapy Europy, co wyraziły m.in. słowa wiersza: „Polsko, nie jesteś Ty już niewolnicą, lecz czymś największym,

czym być można – sobą!”. Uroczystość ubogacał piękny śpiew naszych pieśni patriotycznych pod kierunkiem i przy akompaniamentie muzycznym pana Mirosława Smolenia. Kolejny raz wszystkich zachwycił śpiew solistki, która na zakończenie wykonała pieśń pt.: „Jest takie miejsce, taki kraj...”

W akademii pięknie wystąpili wszyscy uczniowie kl. V: Dominika Łazarczyk i Igor Białoń - konferansjerzy, Julia Gąbarczyk, Oliwia Kupczyk-recytatorki, Adrian Dziubek, Kacper Indycki, Tomasz Jasiura, Jakub Kamać, Jan Karkoszka, Maksymilian Kmieć, Albert Lichosyt i Dominik Tometczak wcieliłi się w postacie żołnierzy, Martyna Ziemiańczyk wystąpiła jako alegoria Polski. Uczniowie kl. VII tworzyli chór śpiewający pieśni, recytowali wiersze i wystąpili w scenkach: Natalia Gąbarczyk, Izabela Harkabuzik, Julia Lichosyt, Patrycja Olesińska, Patryk Cholewa, Mateusz Janowiak. W chórze śpiewał również Szymon Lichosyt z kl. VI a. Mogliśmy podziwiać solowy śpiew uczennicy kl. VIII Julii Fryncel-Domagała.

W związku z obchodami 101. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości w naszej szkole odbył się również konkurs plastyczny, przeprowadzony przez panią Monikę Tlańkę. Gratulujemy uczniom

„Kto, jak on...”

*Kto, jak on, nasz brygadier Piłsudski,
Polskę w sercu, śmierć w tornistrze nosił?
Kto, jak on, tak u Boga wyprosił,
By stąd odszedł najeźdźca kałmucki?*

*Kto, jak on, tak się z Bogiem targował,
Pod Łowczówkiem z krzywą szablą w rękę,
O tę Polskę, pełną krwi i jęku,
O tę Polskę, którą wróg rabował?*

*Kto jak on? Pamiętacie to imię,
Co z tęsknoty do Polski wyrosło,
Gdy wróg deptał ją z butą wyniosłą,
Całą w ogniu stojącą i w dymie.*

*Ten żołnierski wysiłek nadludzki,
Wy swym dzieciom w kolebkach przekażcie,
Bo jak w burzy kapitan na maszcie,
Stał dziś w Polsce brygadier Piłsudski!*

(Edward Słoński, 1915)

prezentującym program artystyczny oraz tym, którzy odnieśli sukces w konkursie - najlepsze prace zostały zaprezentowane podczas akademii i posłużyły jako elementy dekoracji.

Na koniec dyrektor szkoły, pan Łukasz Kłozyk, podziękował uczniom i nauczycielom za przygotowanie pięknej akademii upamiętniającej odzyskanie przez Polskę niepodległości po 123 latach zaborów.

Anna Cymerman, Krystyna Smoleń
foto: SP 1

„ŚWIĘTO PATRONÓW W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 2”

Święto Patrona to wyjątkowy dzień dla społeczności szkolnej, wpisany na stałe w tradycję szkoły. To dzień w którym wspominamy Józefinę i Emila Mików. 78 lat temu - 7 listopada 1941 roku, Emil Mika oddał życie w służbie ojczyźnie, w imię spraw, w które wierzył, jego żona poniosła męczeńską, a zarazem bohaterską śmierć z rąk gestapo 14 października 1942 r. walcząc o drugiego człowieka i ojczyznę.

Życie Józefiny i Emila Mików zamyka się właśnie w trzech słowach: Bóg, Honor, Ojczyzna. Los połączył tych wyjątkowych ludzi tu na lipnickiej ziemi w 1922 roku, kiedy wzięli ślub, od tego momentu tworzyli niezwykłą parę ludzi oddanych z pasją działalności społecznej na rzecz polepszenia sytuacji gospodarczej i kulturalno – oświatowej Lipnicy. Nie sposób wymienić wszystkie zasługi tych wyjątkowych ludzi. Emila Mika założył w Lipnicy Towarzystwo Szkoły Ludowej i zbudował Dom Ludowy, założył kółko rolnicze,

zorganizował pierwszą we wsi szkołę powszechną, zorganizował bibliotekę, kółko teatralne, prowadził zespół regionalny „Orawiacy”, orkiestrę dętą, zbierał pieśni ludowe naszego regionu, pisał sztuki, był organistą, ale przede wszystkim był człowiekiem, o wielkim sercu i wartościach.

Józefina Mikowa z domu Machaj była nauczycielką, katechetką, prowadziła kursy gotowania, uczyła zdrowego trybu życia, leczyła miejscowych ludzi, uczyła uprawy roślin. Biskup Grzegorz Ryś powiedział, że jej życie to czyta ewangelia.

Za żarliwą wiarę i umiłowanie ojczyzny – złożyli największą ofiarę, ofiarę swojego życia.

Uroczystość rozpoczęła się Mszą Św. w kościele parafialnym Św. Łukasza Ewangelisty, pod przewodnictwem księdza Proboszcza Jerzego Bargiela. Ofiara Mszy Św. sprawowana była w intencji całej społeczności szkolnej. Po Eucharystii w uroczystym pochodzie ze sztandarem na czele, społeczność

szkolna przeszła do Domu Ludowego na dalszą część uroczystości.

Pod Domem Ludowym Dyrektor Szkoły Edyta Mikłusiak z przewodniczącą i zastępcą Samorządu Uczniowskiego złożyli wiązanek kwiatów i zapalili znicze pod tablicą pamiątkową Patronów.

Wprowadzeniem sztandaru i odśpiewaniem hymnu państwowego rozpoczęto drugą część uroczystości w Domu Ludowym, akademię poświęconą pamięci Józefiny i Emila Mików. Tą cenną lekcją historii i patriotyzmu przygotowała Pani Teresa Baniowska z zespołem „Orawskie Dzieci”. Uczniowie uczcili pamięć Patronów, przypomnieli pierwsze dni II wojny światowej oraz najważniejsze chwile z życia Józefiny i Emila. Akademia w wykonaniu uczniów była bardzo wzruszająca.

Piękna scenografia autorstwa Pani Teresy Baniowskiej oraz oprawa muzyczna w wykonaniu muzyki orawskiej i absolwentów naszej szkoły pomogły aktorom wyrazić najpełniej jak mogli przesłanie tego przedstawienia – życie w zgodzie i dla wartości w które się wierzy.

Wspaniały występ uczniów został nagrodzony gromkimi brawami, gratulacjami oraz podziękowaniem Pani Dyrektora i zebranych Gości.

Swoją obecnością zaszczycili nas między innymi: ksiądz Proboszcz – Jerzy Bargiel, Siostra Przełożona – Maksymiliana Tyrała, zastępca wójta Gminy – Jakub Dyrz, prezes ZNP – Maria Hrustek, Janina Karkoszka – Przewodnicząca Komisji Oświaty, Dyrektor Gminnego Centrum Kultury – Karolina Kowalczyk, Dyrektor Centrum Usług Wspólnych – Marzena Michalak z pracownikami, kierownik Ośrodka Zdrowia – Wanda Piwowarczyk, kierownicy jednostek samorządowych, Rada Rodziców z przewodniczącą szkoły Beatą Dziurdzik, Grono Pedagogiczne oraz nauczyciele emeryci.

Dziękujemy wszystkim, którzy włączyli się w organizację święta szkoły i uczcili z nami pamięć naszych Patronów.

*Mgr Edyta Mikłusiak
foto: SP 2*

„ŚLADAMI JÓZEFINY I EMILA MIKÓW”

Dziecięcy Zespół Regionalny Orawskie Dzieci oraz Szkoła Podstawowa nr 2 im. Józefiny i Emila Mików wspólnie zrealizowały projekt pt. Śladami Józefiny i Emila Mików. Projekt odbył się w pięciu etapach, głównym celem projektu było przybliżenie młodym lipniczanom życia i działalności Józefiny i Emila Mików. Józefina i Emil Mikowie to wielcy lipniczanie, warto przypomnieć o nich młodemu pokoleniu, aby wzorowali się na ich życiu, pamiętając o wartościach takich jak patriotyzm, wolność, bóg, honor, ojczyzna, praca na rzecz wspólnoty oraz dbałość o zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu

W dniu 9.10.2019

Dziecięcy Zespół Regionalny Orawskie Dzieci oraz pani Teresa Baniowska i pan Marcin Kowalczyk przeprowadzili warsztaty dla najmłodszych Lipniczan. Przedszkolaki mogły zobaczyć i posłuchać gry na instrumentach ludowych takich jak piszczałka, koza, końcówka, skrzypce, itp. Ponadto dzieci poznały melodie, tańce i zabawy pasterskie, które dzięki działalności Józefiny i Emila Mików zostały zachowane.

30 października 2019 roku odbyły się warsztaty, na których dzieci i młodzież uczyły się od swoich rodziców i dziadków tworzenia różnego rodzaju ozdób bożonarodzeniowych oraz innych interesujących umiejętności. Niezwykle miłe spotkanie jak za czasów Józefiny i Emila Mików: ludzie wspólnie spędzają czas, rozmawiają oraz wymieniają się doświadczeniami. Józefina i Emil Mikowie aktywizowali społeczeństwo: utworzyli kółko rolnicze, wzorcowe gospodarstwo, szkołę drzew owocowych, a także organizowali kursy tkactwa i krawiectwa.

7 listopada 2019 roku w rocznicę śmierci Emila Miki odbyła się uroczysta akademii poświęcona Józefinie i Emilowi, uczniowie oraz lokalna społeczność miała okazję zapoznać się z działalnością Mików na rzecz ojczyzny i walki o wolną i niepodległą Polskę poprzez niezwykle wzruszające przedstawienie o życiu i śmierci orawskich bojowników o niepodległość.

15 listopada odbył się konkurs wiedzy oraz konkurs plastyczny o życiu i działalności Józefiny i Emila Mików przeprowadzony przez panią Halinę Materę oraz Monikę Tlałkę. Zwycięzcą konkursu wiedzy został Wojciech Rzepiszczak uczeń klasy piątej, natomiast w konkursie plastycznym w klasach młodszych zwyciężyła Antonina Kidoń uczennica klasy drugiej, w klasach starszych Marta Jazowska uczennica klasy piątej.

mgr Teresa Baniowska

foto: SP 2

WOLNOŚCI BIJE DZWON!

Narodowe Święto Niepodległości obchodzone 11 listopada to niezwykle ważne i piękne święto – święto każdego Polaka. W trosce o pamięć dla tego historycznego wydarzenia oraz kształtowanie patriotycznych postaw młodego pokolenia Szkoła Podstawowa nr 3 im. Św. Stanisława Kostki zorganizowała szereg działań upamiętniających 101. rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości.

Działania te są również związane z przystąpieniem szkoły do realizacji projektu pod hasłem: „Pracownia polonistyczna i matematyczno-fizyczna oraz zajęcia edukacyjne” w ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Rozwoju Orawy „Działaj Lokalnie”.

Realizując te przedsięwzięcia, odbyły się zajęcia, na których uczniowie w kreatywny sposób odkrywali oraz rozwijali zainteresowania literackie i aktorskie. Efektem spotkań z uczniami był konkurs recytatorski wierszy patriotycznych znanych polskich wieszczów, które zostały zaprezen-

towane przez dzieci podczas akademii oraz „Wieczornicy patriotycznej” będących zwieńczeniem obchodów Narodowego Święta Niepodległości.

Cenną inicjatywą okazały się warsztaty zorganizowane przez panie - Marię Jeż i Ewę Rószczkę, podczas których uczniowie wraz z rodzicami: Małgorzatą Karaś, Anną Lichosyt, Beatą Dunaj, Krystyną Michalak i panią Czesławą Jasiurą przygotowali piękne białe-czerwone kwiaty wykorzystane do dekoracji szkoły. Również pani Maria Symała uszyła białe-czerwone opaski dla uczniów występujących w akademii.

Wszystkie działania służyły podkreśleniu rangi święta i dały wyraz troski o patriotyczne wychowanie naszych uczniów - młodych Polaków, a jednocześnie integrowały nauczycieli, uczniów i rodziców wokół narodowych wartości, które są priorytetowe w naszej szkole. Dzięki zaangażowaniu wielu osób uwydatniony został narodowy charakter święta.

8 listopada był szczególnie uroczystym dniem, w którym nasza szkoła uczciła Święto Niepodległości akademią pod hasłem „Wolności bije dzwon...”. Rozpoczęła się ona o godzinie 11:11 odśpiewaniem hymnu narodowego w ramach ogólnopolskiej akcji Rekord dla Niepodległej. Program artystyczny, przygotowany według autorskiego scenariusza Bogusławy i Krzysztofa Wziątków, został poświęcony pamięci poległych w walce o wolność naszej Ojczyzny,

a w szczególności był hołdem złożonym bohaterom Powstania Warszawskiego z okazji 75 rocznicy jego wybuchu, która minęła w bieżącym roku. Odśpiewał najbardziej krwawą, a zarazem najtragiczniejszą kartę w historii naszego narodu z czasów II wojny światowej. Ukazywał ogromne poświęcenie, patriotyzm i najwyższą ofiarę powstańców poniesioną w walce o wolność Ojczyzny. Występ uczniów wzbogaciły filmy, zdjęcia archiwalne i współczesne oraz pieśni chóru, a także wspomnienia uczestników dramatycznych wydarzeń sprzed 75 laty. Prezentacje multimedialne unaocznily ogromniszczeń i strat materialnych stolicy oraz niewyobrażalne okrucieństwo i zbrodnie dokonane na niewinnej ludności cywilnej Warszawy. Przywołane wspomnienia świadków i osobiste relacje podkreślały tragizm powstańców oraz ukazywały bestialstwo Niemców, którzy mordując bezbronnych ludzi, dokonali bezprzykładnego aktu ludobójstwa, za który nie zostali po wojnie osądzeni. W partiach narracyjnych podkreślono również osamotnienie walczących i niespełnione nadzieje na pomoc wojsk radzieckich, które stały na drugim brzegu Wisły, bezczynnie przypatrując się tłumionemu

przez Niemców powstaniu.

Piękne i dojrzałe interpretacje wierszy, m.in. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, ukazujące dramat pokolenia Kolumbów, zaprezentowali nasi uczniowie, wyrażając tym samym głębokie uczucia patriotyczne. W programie wykorzystano pieśni patriotyczne z okresu I i II wojny światowej oraz współczesne, które powstały jako hołd złożony Powstaniu Warszawskiemu, wykonane przez zespół Sabaton oraz solistki Annę Marię Jopek i Natalię Sikorę. Szczególnie naszych uczniów ujęła wzruszająca pieśń „Dziewczyna z granatem”, która nadal rozbrzmiewa w murach naszej szkoły. Narratorzy przytaczali wstrząsające fakty z okresu powstania - „sześćdziesięciu trzech dni chwały”.

Wszystkie elementy składające się na przedstawienie oraz dojrzała postawa uczniów-aktorów podkreślały uroczysty i patriotyczny nastrój, poruszający widzów i wywołujący głębokie uczucia smutku, zadumy i refleksji nad sensem poniesionej ofiary.

Warto na koniec przytoczyć jedną z partii narracyjnych scenariusza zawierających słowa Jana Pawła II, które mogą stanowić dla nas ważny testament i jednocześnie przesłanie naszej

uroczystości:

„Choć powstańcy ponieśli militarną klęskę, ich czyn na zawsze pozostanie w narodowej pamięci jako najwyższy wyraz patriotyzmu. Warszawa padła, ale zwyciężyła. Powstanie narodu zapisało się w historii jako zew patriotyzmu, jako niezniszczalna legenda. Z tego wynika wolna Rzeczpospolita, wyrasta dla nas kanon wartości i postaw takich jak: umiłowanie ojczyzny, wierność ideałom, zdolność do poświęcenia się dla innych. Te postawy żyją, są obecne wśród nas, wyrażają dbałość o historyczne dziedzictwo”. Pamięć o Powstaniu Warszawskim jest składnikiem naszej narodowej tożsamości.

Po akademii w szkole rozbrzmiewały polskie pieśni patriotyczne w wykonaniu uczniów, co jeszcze bardziej podkreśliło uroczysty charakter i uwydatniło symbolikę tego dnia oraz radość świętowania w wolnej Polsce. Program artystyczny przygotowany został pod kierunkiem pań: Bogusławy Wziątek, Beaty Masteli, Agaty Barszcz oraz Anety Lach, która zadbała o oprawę muzyczną.

Nad techniczną stroną uroczystości czuwał pan Wojciech Kucek.

*Bogusława Wziątek
foto SP 3*

II WIECZORNICA PATRIOTYCZNA W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 3 W LIPNICY WIELKIEJ

9 listopada 2019 roku dyrektor, nauczyciele, rodzice i uczniowie Szkoły Podstawowej nr 3 im. Św. Stanisława Kostki w Lipnicy Wielkiej zorganizowali „II Wieczornicę patriotyczną”, aby podobnie jak w poprzednim roku uczcić Narodowe Święto Niepodległości wspólnym śpiewem pieśni patriotycznych. W uroczystości wzięli udział liczni zaproszeni goście. Swoją obecnością zaszczytili szkołę: Wójt Gminy Lipnica Wielka Mateusz Lichosyt, Przewodniczący Rady Gminy Lipnica Wielka Andrzej Karkoszka wraz z małżonką, Dyrektor Centrum Usług Wspólnych pani Marzena Michalak, Prezes Związku Nauczycielstwa Polskiego Oddział Jabłonka pani Maria Hrustek, radni z sołectwa Skoczynki: pani Małgorzata Karaś, pani Bronisława Kidoń i pan Eugeniusz Węgrzyn oraz długoletnia była Sekretarz Gminy Lipnica Wielka Danuta Paplarczyk. Organizatorzy mieli przyjemność gościć również księża naszej parafii: ks. proboszcza

Jerzego Bargiela, ks. Damiana Obrała i ks. Michała Kwietnia oraz siostry albertynki na czele z przełożoną siostrą Maksymilianą Tyrałą. Przybyli również przyjaciele i sympatycy szkoły.

Uroczystość rozpoczął dyrektor pan Krzysztof Wziętek, witając przybyłych gości, a następnie oddał głos uczniom szkoły, którzy przedstawili wzruszającą i przejmującą akademię poświęconą drodze Polski do niepodległości w 1918 roku oraz historii Powstania Warszawskiego z uwagi na 75 rocznicę jego wybuchu. W ten sposób organizatorzy pragnęli przybliżyć tę tragiczną kartę z dziejów narodu, która jest mało znana społeczeństwu. Pamięć o heroizmie i niezwykłym poświęceniu Powstańców powinna nieustannie przebijać się przez pancerz zobojeźnienia i zakłamywania Prawdy o polskiej historii. Taką formę uczczenia Święta Niepodległości można uznać za jeden z wielu sposobów realizowania wychowania patriotycznego młodego pokolenia w naszej szkole, które stanowi priorytet dla dyrektora i nauczycieli, a wpisuje się w tegoroczny apel Małopolskiego Kuratora Oświaty na temat

istoty dbania o tożsamość narodową.

Po akademii zaproszeni goście zabrali głos, podkreślając wagę uroczystości i wyrażając słowa uznania dla młodych aktorów oraz odpowiedzialnych nauczycieli za przygotowanie programu artystycznego. Zwrócili oni również uwagę na wartości BÓG, HONOR, OJCZYŻNA, które były eksponowane podczas występu, a które są nieustannie atakowane w dzisiejszym świecie i tak bardzo potrzebują naszego odważnego zaangażowania w ich obronie.

Podczas wieczornicy nie zabrakło poczęstunku oraz ciepłej grochówki przy pięknie nakrytym i udekorowanym stole, który przygotowali rodzice pod kierunkiem przewodniczącej rady rodziców Małgorzaty Karaś. W kolejnym punkcie programu rozpoczęło się wspólne śpiewanie najpiękniejszych pieśni z okresu I i II wojny światowej, które zostało zainaugurowane przez chór szkolny. Uczniowie zaprezentowali utwory legionowe oraz powstańcze. Kamila Karkoszka ujęła wszystkich swoim oryginalnym i profesjonalnym wykonaniem piosenki pt. „Miasteczko

Bełż”. Uroczystość uświetniły występem młode artystki zespołu *Zokrz* z Lipnicy Małej. Przy akompaniamentem skrzypiec i kontrabasów przewodziły dalszemu śpiewaniu.

Wieczornica patriotyczna upłynęła w serdecznej i podniosłej atmosferze. Organizatorzy zebrali wiele ciepłych słów uznania i podziękowania za wspólne spotkanie, które dało okazję do wyrażenia patriotyzmu i przywiązania do tradycji narodowych. Nasze wspólne śpiewanie w Szkole Podstawowej nr 3 to hołd złożony tym, którzy dali nam piękny przykład umiłowania Ojczyzny ponad własne życie – podczas walki o odzyskanie niepodległości przed 1918 rokiem oraz w czasie Powstania Warszawskiego, które stało się próbą obrony wolności przed komunistycznym zniewoleniem, ale także symbolem zmagania Polaków w imię najwyższych wartości. Ta uroczystość była również wyrazem naszej wdzięczności za dar niepodległości i pamięci o tym, że wolność nie jest nam dana raz na zawsze, i to od nas zależy jej trwa.

Bogusława Wziętek
foto: SP 3

II WIECZORNICA PATRIOTYCZNA POŚWIĘCONA LOSOM ŻOŁNIERZA PODCZAS II WOJNY ŚWIATOWEJ

29 listopada w Szkole Podstawowej im. Bł. Jana Pawła II w Kiczorach odbyła się II Wieczornica Patriotyczna poświęcona losom żołnierza podczas II Wojny Światowej. Uczniowie klas 0-VIII pod kierunkiem p. Marii Flaszczyńskiej zaprezentowali swoje artystyczne umiejętności.

W tym roku swoją obecnością zaszczylił nas Wójt Gminy Lipnica Wielka Mateusz Lichosyt, który w krótkiej przemowie przypomniał nam dzieje polskiej Orawy na tle historii Polski. Na spotkanie przybyli również rodzice, dziadkowie oraz rodzeństwo szkolnych artystów, którzy podziwiali oraz nagradzali występy uczniów gorącymi oklaskami. Zaprezentowane zostały piękne wiersze i pieśni mówiące o doli żołnierskiej, miłości do Ojczyzny i radości z odzyskanej wolności. Pomimo ogromnej

tremy uczniowie poradzi sobie świetnie. Dzięki takim wydarzeniom uczniowie mają możliwość rozwinięcia nie tylko swoich umiejętności recytatorskich, muzycznych, ale również budują swoją postawę patriotyczną.

Po występie artystycznym p. dyrektor Dominika Karkoszka rozdała nagrody uczniom, którzy wzięli udział w szkolnym konkursie plastycznym pt.: „Żołnierze polscy na frontach II Wojny Światowej”. Na koniec zaprosiła wszystkich uczestników na poczęstunek przygotowany przez mamy z Rady Rodziców. Był to miły, uroczysty, patriotyczny wieczór, który dostarczył wielu wzruszeń i refleksji nad skomplikowaną przeszłością polskiego narodu.

Dziękujemy wszystkim rodzicom i dzieciom za zaangażowanie oraz pragniemy zachęcić do udziału w Wieczornicy Patriotycznej w przyszłym roku.

tekst i foto SP Kiczory

DZIEŃ EDUKACJI NARODOWEJ W SP NR 1 MUROWANICY

„Nauczyciel to ktoś, kto widzi w dziecku wyjątkową osobę i zachęca do rozwijania jego indywidualnych talentów oraz mocnych stron”- Barbara Cage.

Październik to miesiąc szczególnie ważny dla pracowników oświaty – pedagogów, nauczycieli, wychowawców oraz pozostałych osób wspomagających pracę szkoły. To szczególne święto obchodzone jest w większości państw na świecie i co roku niesie z sobą naręczka kwiatów i upominki składane przez dzieci w dowód ich wdzięczności za trud włożony w nauczanie.

14 października w naszej szkole, w rocznicę powołania Komisji Edukacji Narodowej przez króla Stanisława Poniatowskiego, również świętowaliśmy Dzień Edukacji Narodowej.

„Zawód nauczyciela jest zawodem trudnym i odpowiedzialnym. Kierowanie wychowaniem i edukacją dzieci i młodzieży stanowi podstawę działania i siły każdego państwa. Mąż stanu, polityk już 400 lat temu wiedział jakie są konsekwencje dobrego wychowania i edukacji. Do dziś jego słowa: „Takie będą Rzeczypospolite, jakie ich młodzieży chowanie...”, mają swoje odzwierciedlenie w rzeczywistości. Odpowiedzialność nauczycieli jest ogromna.” - Te słowa, wypowiedziane przez Pana Dyrektora Łukasza Kłozyka wraz z powitaniem wszystkich przybyłych gości w osobach ks. proboszcza Andrzeja Pawlaka, wieloletnią dyrektorką naszej placówki Danutę Pastorczyk, emerytowaną nauczycielką tej szkoły – panią Danutę Sojkę oraz panią Helenę Stechurę, otwały akademię. Życzenia, słowa wdzięczności i uznania popłynęły do nauczycieli, wychowawców, pracowników obsługi i administracji. Pan dyrektor zwrócił się również do dzieci, bez których zawód nauczyciela pewnie by nie istniał.

W tym znamienym dniu, nagrodę dyrektorki, jako wyróżnienie za osiągnięcia w swojej pracy otrzymały pani Anna Mikłusiak i pani Marta Pawlak. Natomiast pan Tomasz Kramarz został wytypowany do Nagrody Wójta Gminy Lipnica Wielka.

Następnie do głosu doszli uczniowie i swoim zwyczajem, ze sporą dozą humoru, szczyptą przewrotności, przedstawili swoją interpretację scen z życia nauczyciela i ucznia. Zadeklamowali wiersze, śpiewali piosenki, słowem, odwdzięczyli się swoim belfrom tak, jak potrafią najlepiej. Było i śmiesznie, i wzniosłe – jak to w szkolnej rzeczywistości.

Na zakończenie świętowania aktorzy ze sceny wręczyli kwiaty na ręce Dyrekcji, Grona Pedagogicznego oraz wszystkim zaproszonym gościom. Głos, w tymże ważnym dniu zabrał również ks. proboszcz oraz pani Danuta Pastorczyk.

Kinga Michalak

ŚLUBOWANIE PIERWSZOKLASISTÓW ZE SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 1 IM. ŚW. KRÓLOWEJ JADWIGI W LIPNICY WIELKIEJ

25 października 2019 r. pierwszoklasiści ze Szkoły Podstawowej nr 1 im. Św. Królowej Jadwigi w Lipnicy Wielkiej zostali oficjalnie włączeni do braci uczniowskiej. Tego dnia odbyło się uroczyste ślubowanie i pasowanie uczniów klasy pierwszej.

Uroczystość rozpoczęła wychowawczyni klasy I mgr Elżbieta Kuliga, witając wszystkich zebranych, a zwłaszcza pierwszoklasistów i ich rodziców. Następnie przed zgromadzoną publicznością zaprezentowali się najmłodszy uczniowie oraz ich koleżdy i koleżanki z klasy czwartej, którzy dodali im otuchy. Mali artyści recytowali wiersze i śpiewali piosenki, chcąc udowod-

nić wszystkim zebranych, że w czasie dotychczasowego pobytu w szkole wiele się już nauczyli i są pełni zapału do zdobywania wiedzy. Występ pierwszaków zyskał pozytywną ocenę publiczności, więc zapadła decyzja, że mogą oni przystąpić do ślubowania i pasowania na ucznia. Pierwszoklasiści ślubowali na sztandar szkoły być dobrymi Polakami, dbającymi o dobre imię swej klasy i szkoły. Ceremonii pasowania dokonał Dyrektor mgr Łukasz Kłozyk, po czym uczniowie symbolicznie przypięczeni swoim palcem akt ślubowania. Następnie zostały wręczone pierwszacom pamiątkowe dyplomy i legitymacje szkolne oraz upominki.

Po uroczystości odbyło się podziękowanie rodziców, wspólne zdjęcia i słodki poczęstunek przygotowany przez rodziców.

Wszystkiego najlepszego PIERWSZAKI na nowej drodze obowiązków szkolnych!!! Dzień ten na pewno pozostanie długo w waszej pamięci.

Elżbieta Kuliga
foto SP 1

„I TY MOŻESZ BYĆ JAK ŚW. STANISŁAW KOSTKA”

Szkoła Podstawowa nr 3 im. Św. Stanisława Kostki przystąpiła do realizacji projektu pod hasłem: „Pracownia polonistyczna i matematyczno-fizyczna oraz zajęcia edukacyjne” w ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Rozwoju Orawy „Działaj Lokalnie”. Projekt ten daje możliwość wyposażenia sal lekcyjnych w pomoce dydaktyczne oraz pozwoli w kreatywny sposób zachęcić uczniów do aktywnego i twórczego odkrywania oraz rozwijania zainteresowań.

W ramach tego przedsięwzięcia odbyły się warsztaty literackie i teatralno-muzyczne dla uczniów klas starszych oraz warsztaty plastyczne dla młodszych uczniów wraz z rodzicami. W czasie tych spotkań powstały prace w formie komiksu eksponujące wybrane przez uczniów epizody z życia św. Stanisława Kostki. Warsztaty literackie zaowocowały zaś ciekawymi wytworami uczestników w formie wiersza, opowiadania i pamiętnika inspirowanymi postawą Patrona szkoły. Efektem warsztatów teatralnych było przygotowanie przedstawienia pt. „Ku Bogu – wbrew przeciwnościom”, które zostało wystawione podczas obchodów Dnia Patrona 18 września. Wszystkim działaniom przyświecał cel, by ukazać św. Stanisława Kostkę jako realny, osiągalny i bliski dla współczesnego młodego człowieka wzór do naśladowania. Dekoracja, wprowadzająca w przesłanie sztuki, eksponowała cechy osobowości Patrona – szlachetność, uczciwość, wytrwałość, pilność, wierność Bogu... oraz zachęcała do kształtowania i pielęgnowania tych ważnych cech u uczniów. Wymowne hasło: „**I Ty możesz być jak św. Stanisław Kostka**” przekonywało do pracy nad sobą i utożsamiania się z postawą świętego. Inscenizacja ukazywała drogę Patrona szkoły do świętości, wzrastającego w zamożnej rodzinie kasztelana zakroczymskiego, pielęgnującej wartości narodowe i religijne. Następnie – młodzieńca pełnego zapału, entuzjazmu i z determinacją realizującego swoje

pragnienia oraz idącego za głosem powołania wbrew wszelkim przeciwnościom. Sztuka ukazywała wiele wątków z życia Stanisława, w tym jego relacje z rodzicami, bratem Pawłem, piękną i wzruszającą scenę śmierci. Dobra muzyka, stroje, dobre kreacje i gra aktorska uczniów przerosły widzów

szkoły: pan Ignacy Mikłusiak – były dyrektor oraz pani Maria Hrustek, którzy również zabrali głos i pogratulowali uczniom wspaniałego występu. W uroczystości wzięła udział pani Marzena Michalak – Dyrektor CUW oraz Rada Rodziców na czele z panią Małgorzatą Karaś.

w szesnastowieczne realia, a jednocześnie wprowadzały w uroczysty i refleksyjny nastrój. Prezentacja multimedialna przywołała niezatarte wspomnienie pozostałe po zwiedzonych miejscach podczas wspaniałej pielgrzymki śladami św. Stanisława Kostki.

Święto Patrona, jak corocznie, obchodziliśmy bardzo uroczysto, poczynawszy od uczestnictwa całej społeczności szkolnej we Mszy świętej o godzinie dziesiątej, którą sprawowali nasi zaci duszpasterze – ks. Proboszcz Jerzy Bargiel i ks. Michał Kwiecień, który wygłosił homilię o życiu i naśladowaniu naszego Patrona. Piękną oprawę Eucharystii przygotowała niezastąpiona siostra Miriam. Po Mszy św. odbyło się dalsze świętowanie w budynku szkoły z udziałem zaproszonych gości. Dyrektor mgr Krzysztof Wziątek rozpoczął uroczystość i przywitał wszystkich zebranych. Swoją obecnością zaszczylił nas Wójt Gminy Mateusz Lichosyt, który w swoim wystąpieniu słowami pełnymi serdeczności i ciepła wyraził swoje uznanie dla nauczycieli i uczniów za piękny oraz wzruszający spektakl. Przybyli również długoletni pracownicy

Święto Patrona w szkole to okazja do podejmowania wielu inicjatyw wychowawczych zmierzających do ciągłego poznawania i odkrywania jego postaci oraz ukazywania go jako wzoru do naśladowania. Takie właśnie założenia przyświecały tegorocznym obchodom tego święta. Należy ono do kolejnej udanej uroczystości dzięki zaangażowaniu dyrekcji, nauczycieli odpowiedzialnych za jego przygotowanie i uczniów, którzy poświęcili swój wolny czas, by uczcić św. Stanisława Kostkę, czuwającego nad młodzieżą od szesnastu lat.

Dyrektor szkoły Krzysztof Wziątek podziękował nauczycielom za wszystkie podjęte działania związane z obchodami Święta Patrona oraz za realizację wspomnianego projektu – paniom: Bogusławie Wziątek, Anecie Janowiak, Agacie Barszcz, a także tym, którzy wsparli to przedsięwzięcie – pani Magdalenie Kostrzewie- Smreczak i panu Sławomirowi Skoczykowi.

Podziękowania skierował do uczniów, którzy wystąpili w programie artystycznym.

Bogusława Wziątek
foto: SP 3

WYCIECZKA DO WARSZAWY

Czesław Niemen w swojej piosence „Moje Miasto” tak śpiewał o Warszawie:

*„Kiedyś zatrzymam czas
I na skrzydłach jak ptak
Będę leciał co sił
Tam, gdzie moje sny,
I warszawskie kolorowe dni.”*

Od momentu powrotu ze szkolnej wycieczki do Warszawy, która odbyła się w dniach 25-27.09.2019r., uczniowie klas VI, VII i VIII wraz z opiekunami: panią Edytą Karkoszką, panią Moniką Kołton, panią Anną Mikłusiak oraz piszącą ten tekst - panią Katarzyną Buroń oraz przemitym pilotem wycieczki - panem Jackiem Sarniakiem, mają także prawo zanucić podobną piosenkę... Na pewno jeszcze wiele razy przyjdzie nam wspominać tamte nasze wspólne „warszawskie kolorowe dni”. A składało się na nie: zwiedzanie Starego Miasta i Łazienek Królewskich z ko-

ronnymi przystankami takimi jak: Zamek Królewski (tu oglądaliśmy film o zniszczeniu i odbudowie zamku), kolumna Zygmunta, warszawska syrenka, pomnik Małego Powstańca, Belweder, romantyczny pomnik Fryderyka Szopena, Plac Piłsudskiego i grób Nieznanego Żołnierza, wreszcie rzut oka na nowoczesną Warszawę z tarasu widokowego Pałacu Kultury i Nauki. Drugi dzień wycieczki również przyniósł mnóstwo wrażeń i był poprzedzony oczywiście jedną z głównych atrakcji kilkudniowej wycieczki, czyli noclegiem w hotelu(!). Składało się na niego zwiedzanie trasą „Piłkarskich emocji” Stadionu Narodowego, wizyta w Sejmie oraz dostarczające mnóstwa zabawy ale i wiedzy Centrum Nauki Kopernik. Trzeci dzień także był wypełniony po brzegi różnorodnymi przeżyciami. Zajrzeliśmy do TVP, żeby zobaczyć kawałek tego medialnego świata, który dociera do nas przez ekrany telewizyjne, wreszcie po smakowitym obiedzie poszliśmy z „wizytą do króla” (Jana III Sobieskiego) (tak były zatytułowane warsztaty, w których uczestniczyliśmy w pałacu w Wilanowie).

Do Lipnicy Wielkiej dotarliśmy tuż przed północą. No cóż, doświadczyliśmy na własnej skórze, co to znaczy wyjeżdżać z miasta na weekend...

(Katarzyna Buroń)
foto: SP 1

TURNIEJ TENISA ZIEMNEGO O PUCHAR WÓJTA GMINY LIPNICA WIELKA 2019

Po rocznej przerwie na korcie w Lipnicy Wielkiej – Murowanicy spotkało się 12 „pół zawodowych” tenisistów z Orawy. Rywalizacja była bardzo zacięta i wyrównana. Ostatecznie Turniej zakończył się wynikami: Miejsce III - Mateusz Spytkowski, Miejsce II - Rafał Grzybacz, Miejsce I - Marcin Wnenk.

Zachęcamy wszystkich chętnych do udziału w następnym turnieju, który odbędzie się już za rok. Dziękujemy Wójtowi Gminy Lipnica Wielka i Gminnemu Centrum Kultury za ufundowanie nagród.

Skoczyk Sławomir

XI MEMORIAŁ IM. GRZEGORZA WESOŁOWSKIEGO. ZBIÓRKA KRWI. AKCJA MISIE RATOWNISIE POMAGAJĄ

W sobotę 9 listopada już po raz XI rozegrany został Memoriał im. Grzegorza Wesołowskiego, który na dobre wpisnął się w kalendarz imprez sportowych Orawy i Podhala. Na halach sportowych w Lipnicy Wielkiej, Jabłoncu, Piekelniku i Załucznem rywalizowały 44 drużyny w 4 kategoriach – dwóch męskich i dwóch kobiecych. W ciągu jednego dnia rozegrano aż 60 meczy grając jednocześnie na 7 boiskach. Jest to niewątpliwie jeden z największych turniejów tego typu w południowej Polsce.

W czasie trwania turnieju wzorem poprzednich edycji przeprowadzone zostały również akcje towarzyszące - zbiórka krwi oraz kontynuacja akcji Misie Ratownisie pomagają - w tym roku skierowana została do osób potrzebujących i ubogich żyjących wśród nas. W tegorocznej zbiórce krwi w Zespole Szkół w Lipnicy Wielkiej wzięło udział rekordowe 49 osób.

Po turnieju w Orawskim Centrum Kultury odbyła się

uroczysta gala, która podsumowała cały dzień rozgrywek, a gwiazdą wieczoru był zespół Ostatni w Raju. Prócz nagród za miejsca na podium dla poszczególnych drużyn wręczono również nagrody dla najlepszych zawodników MVP w kategorii kobiet i mężczyzn. Zostali nimi: Magdalena Jaskowska (TakJest Kraków) oraz Mateusz Drabik (Sylveco Czarni Rzeszów VolleyBall Team).

Organizatorzy serdecznie dziękują wszystkim sponsorom, partnerom i wolontariuszom za pomoc w realizacji tego turnieju. Bez ich pomocy nie udało się zorganizować tego wspaniałego wydarzenia.

Wyniki w poszczególnych kategoriach:

Dziewczyny SP:

- 1.UKS Dziadki Sucha Beskidzka
- 2.SP Załuczne
- 3.SP Pieniążkowice

Chłopcy SP

- 1.SP Załuczne
- 2.SP Pieniążkowice
- 3.SP Ochotnica Górna

Liceum i starsi Kobiety

- 1.Tak Jest Kraków
- 2.Chlory na bogato
- 3.TS Podhalański

Liceum i starsi Mężczyźni

- 1.Sylveco Czarni Rzeszów
- 2.Volley Dąbrowa Górnicza
- 3. Dziadki Sucha Beskidzka

Tekst: Jakub Dyrca

foto: Jakub Wojtyczek

III AKCJA „MISIE RATOWNISIE POMAGAJĄ”

Organizatorzy III akcji „Misie Ratownisie pomagają” postanowili pomóc osobom ubogim, starszym i potrzebującym. We wszystkich orawskich oraz części podhalańskich szkół zbierane były artykuły higieniczne i środki czystości na ten cel. W sumie przedsięwzięcie to zaangażowało ponad 30 szkół podstawowych i przedszkoli, zespół regionalny z Lipnicy Wielkiej, a także 2 zakłady pracy z terenu Orawy. **ZEBRANYCH ZOSTAŁO OK. 4 TYSIĘCY SZTUK ARTYKUŁÓW HIGIENICZNYCH I ŚRODKÓW CZYSTOŚCI O SZACOWANEJ WARTOŚCI NISPEŁNA 20 TYSIĘCY ZŁOTYCH!**

Zebrane przedmioty zostały posegregowane z pomocą wolontariuszy uczestniczących w XI Memoriale im. Grzegorza Wesołowskiego. Następnym krokiem było pakowanie, w którym brały udział harcerki z Orawskiego Zastępu Harcerskiego. Wszelkie dary podzielone zostały na trzy gminy, w których będą rozprowadzane:

- gmina Lipnica Wielka - Zgromadzenie Zakonne Sióstr Albertynek w Lipnicy Wielkiej,
- gmina Jabłonka - Ośrodek Pomocy Społecznej w Jabłonce,
- gmina Czarny Dunajec – Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnym Dunajcu

W sumie zebrane rzeczy trafią do ponad 300 osób, w tym do dzieci, osób starszych, samotnych, ubogich, dla których takie rzeczy są naprawdę wyjątkowym darem. Koordynator zbiórki Kamil Bodzioch bardzo serdecznie dziękuje wszystkim dyrektorom szkół za zgodę na przeprowadzenie akcji, osobom pomagającym w segregacji i pakowaniu, a także siostram zakonnym i lokalnym OPS za rozdysponowanie zbiórki wśród naprawdę potrzebującej części mieszkańców gmin. Dodatkowe wyrazy wdzięczności kierowane są dla TVP3 Kraków, którzy uczestniczyli w przekazaniu zebranych rzeczy, a dodatkowo przygotowali materiał, który można było obejrzeć w Kronice z dnia 26.11.2019r.

tekst i foto: Kamil Bodzioch

OTWARCIE DOJO - SALI TRENINGOWEJ

W dniu 5.10.2019 w Lipnicy Wielkiej nastąpiło oficjalne otwarcie pierwszego na Orawie Dojo (miejsca do treningu sportów walki) dzięki uprzejmości Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” w Jabłonce. Prezes Orawskiej Szkoły Karate Damian Kulawiak przywitał przybyłych gości w tak ważnym i długo oczekiwanym dniu dla orawskich karateków.

Uroczystego otwarcia i przecięcia wstęgi wraz z prezesem klubu dokonali: Wójt Gminy Lipnica Wielka pan Mateusz Lichosy, wiceprezes Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” w Jabłonce pani Jadwiga Litwiak, sensei Roman Kruszecki oraz Przewodniczący Rady Gminy Lipnica Wielka pan Andrzej Karkoszka.

Sensei Damian Kulawiak w imieniu całego klubu złożył podziękowania między innymi

za wsparcie finansowe, merytoryczne, pomoc w remoncie Dojo oraz wręczył okolicznościowe statuetki dla: Wójta Gminy Lipnica Wielka pana Mateusza Lichosyta, Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” w Jabłonce, Gminnego Centrum Kultury, Stowarzyszenia Gdzie Dwa Albo Trzech, pana Franciszka

Pindziaka, pana Jana Kuligi, sensei Romana Kruszeckiego, sensei Mirosława Banasia, sensei Roberta Lacha, sensei Sebastiana Janika, pani Soni Ponickiej, pana Andrzeja Karkoszki, pana Michała Gojzewskiego oraz pana Andrzeja Piotrowskiego. Prezes podkreślił, że podziękowania należą się wielu osobom,

których nie sposób wymienić za ich zaangażowanie, rady i pomoc.

Po części oficjalnej karatecy zaprezentowali swoje umiejętności w treningu pokazowym, po czym wszyscy goście zostali zaproszeni na poczęstunek aby uczcić tak szczególne wydarzenie.

(D.K.)

foto: Sonia Ponicka

ZAKOŃCZENIE PROJEKTU DOM KULTURY +

Z przyjemnością informujemy, iż Gminne Centrum Kultury w Lipnicy Wielkiej zakończyło realizację zadania „Nowe szanse i możliwości gminy Lipnica Wielka” w ramach Programu **Dom Kultury + Inicjatywy Lokalne 2019 - etap 2. dofinansowanego w kwocie 22 000,00 zł ze środków Narodowego Centrum Kultury**

Etap I projektu polegał na opracowaniu diagnozy społeczności w zakresie potrzeb kulturalnych. W ramach tego zostały przeprowadzone spotkania ze społecznością lokalną aby poznać ich potrzeby, potencjał oraz pomysły na inicjatywy kulturalne. Następnie został ogłoszony konkurs na Inicjatywy Lokalne dotyczące działalności kulturalnej.

Etap 2 projektu polegał na realizacji 7 inicjatyw lokalnych wybranych podczas konkursu. Są to:

- „Tworzymy pamiątkę”
- „Przy lipnickim stole”
- „Ludzie i kultura w Lipnicy Wielkiej”
- „Popisy kulturowe”
- „Śladami Józefiny i Emila Mików”
- „Lipnickie dróżki, drogi i chodniki...”
- „Orawskie trombity”

INICJATYWA: TWORZYMY PAMIĄTKĘ

W ramach inicjatywy odbyły się spotkania warsztatowe twórców ludowych, których celem było stworzenie orawskiej pamiątki na podstawie zasobów historycznych, kulturowych naszego regionu. W ramach zadania powstały pamiątki: dzwonki wykonali Magdalena i Marian Smreczakowie, zbyrcoki Aleksander Wegrzyn, proporczyki Elżbieta Kowalczyk, baranki Marcin Lichosyt, a baby spod Babiej Góry Jerzy Fugiel.

INICJATYWA: PRZY LIPNICKIM STOLE

W ramach inicjatywy zorganizowano wyjazd dla seniorów i innych grup społecznych do kina w Nowym Targu. Za interesowanie przekroczyło nasze oczekiwania i proszono

nas o więcej takich wyjazdów. W sali Domu Ludowego w Lipnicy Wielkiej natomiast odbyły się warsztaty rękodzielnicze „Co ty pleciesz?": wyplatania koszy, plecienia kobiercy oraz warsztaty haklowania janiółków - warsztaty są kontynuowane do dnia dzisiejszego. W ramach działania wydano również broszurkę kulinarną „Upieczone uwarzone. Dawna kultura kulinarna w Lipnicy Wielkiej”.

INICJATYWA: LUDZIE I KULTURA W LIPNICY WIELKIEJ

W ramach inicjatywy odbył się cykl warsztatów foto-video i animacji dla młodzieży uwzględniających naszą kulturę i tradycje. Młodzież pod okiem opiekunów zmontowała materiały video z niektórych naszych inicjatyw. Dzięki tym warsztatom jedna z inicjatyw była również transmitowana na żywo. W działania zaangażowała się młodzież oraz społeczność dorosła. Efektem tego jest utworzenie Orawa TV, która na stałe ma działać jako przekaz medialny regionu. Efektem

dodatkiem inicjatywy było stworzenie wspólnej kompozycji muzycznej „Przeznaczenie” (tekst, muzyka opisująca kulturę, historię i dziedzictwo Orawy) i nagranie jej w studio z udziałem lokalnych artystów (w tym Mateusza Ziółki). W przyszłości powstanie teledysk do tej kompozycji.

INICJATYWA: POPISY KULTUROWE

W ramach inicjatywy wykonano gadżety na obchody 250-lecia Kościoła pw. św. Łukasza w Lipnicy Wielkiej. Gadże-

ty zostały rozdane podczas wspólnego koncertu - muzycznego różańca, w wigilie odpustu na Św. Łukasza, który zorganizowano w ramach inicjatywy 250-lecia konsekracji kościoła

pw. św. Łukasza w Lipnicy Wielkiej z udziałem grup muzycznych działających w naszej parafii.

Zorganizowano również warsztaty międzyregionalne dla młodzieży z 4 regionów: podhalańskiego, babiogórskiego, zagórzańskiego i orawskiego wraz z późniejszą prezentacją tych tańców. W ramach wieczoru andrzejkowego, instruktorzy, którzy wcześniej prowadzili warsztaty z naszą młodzieżą zaprezentowali tańce regionów: podhalańskiego - Aleksandra Peregrym i Marcin Trebunia oraz Kamil Bodzioch, babiogórskiego - Alicja Krzeszkowiak i Andrzej Ryt, zagórzańskiego - Justyna Cachro i Wojciech Kaleta. Natomiast tańce górali orawskich pokazali Karolina Kowalczyk, Ewa Magiera i Patryk Rudnicki.

INICJATYWA: ŚLADAMI JÓZEFINY I EMILA MIKÓW

W dniu 9.10.2019 roku Dziecięcy Zespół Regionalny Orawskie Dzieci oraz pani Teresa Baniowska i pan Marcin Kowalczyk przeprowadzili warsztaty pt. Śladami Józefiny i Emila Mików dla najmłodszych Lipniczan. Przedszkolaki mogły zo-

baczyć i posłuchać gry na instrumentach ludowych takich jak piszczałka, koza, końcówka, skrzypce, itp. Ponadto dzieci poznały melodie, tańce i zabawy pasterskie, które dzięki działalności Józefiny i Emila Mików zostały zachowane. Józefina i Emil Mikowie to wielcy Lipniczanie, warto przypomnieć o nich młodemu pokoleniu, aby wzorowali się na ich życiu, pamiętając o wartościach takich jak patriotyzm, wolność,

Bóg, Honor, Ojczyzna, praca na rzecz wspólnoty oraz dbałość o zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu.

30 października 2019 roku odbyły się warsztaty w ramach projektu Śladami Józefiny i Emila Mików. Dzieci i młodzież uczyły się od swoich rodziców i dziadków tworzenia różnego rodzaju ozdób bożonarodzeniowych oraz innych interesujących umiejętności. Niezwykle miłe spotkanie jak za czasów Józefiny i Emila Mików: ludzie wspólnie spędzają czas, rozmawiają oraz wymieniają się doświadczeniami. Józefina i Emil Mikowie aktywizowali społeczeństwo: utworzyli kółko rolnicze, wzorcowe gospodarstwo, szkółkę drzew owocowych, a także organizowali kursy tkactwa i krawiectwa.

Powstało również przedstawienie o Józefinie i Emilu Mikach wystawione szerokiej publiczności w ramach Uroczystości Narodowego Święta Niepodległości

INICJATYWA: LIPNICKIE DRÓŻKI, DROGI i CHODNIKI...

W ramach tej inicjatywy zorganizowano przejazdy rowerowe wraz z prelekcjami po najcenniejszych zabytkach kulturowych i historycznych gminy Lipnica Wielka oraz wykonano oznakowanie ważnych miejsc o znaczeniu kulturalnym (tablice kulturowe).

INICJATYWA: ORAWSKIE TROMBITY

W ramach inicjatywy odbył się cykl warsztatów budowy i nauki gry na zapomnianych instrumentach pasterskich. Zostały przeprowadzone prelekcje, które były częścią warsztatów, gdzie została przedstawiona ich historia oraz znaczenie, jakie odgrywają na Orawie. Warsztaty były przeprowadzane przez znawcę tej tematyki z Lipnicy Wielkiej.

WYCIECZKA DWUDNIOWA KLAS IV i V z SP NR 1 DO WROCŁAWIA

W dniach 16 - 17.10. 2019 r. uczniowie z klas IV i V, przeżyli niezapomniane chwile podczas dwudniowej wycieczki do Wrocławia, która była zorganizowana i współfinansowana przez Stowarzyszenie Rozwoju Orawy.

Uczniowie mogli pogłębić więzi koleżeńskie i poznać wiele ciekawych miejsc na terenie Wrocławia, które z pewnością zapadły im w pamięci. W harmonogramie wycieczki miały miejsce Politechnika Wrocławska, z której dzieci podróżowały kolejką linową nad Odrą w odległości 380 metrów. Następnym punktem było Hydropolis, czyli centrum wiedzy o wodzie, w którym podziwiali wystawy i brali udział w interaktywnych warsztatach edukacyjnych. Uczniowie odkrywali związane z wodą zjawiska z pogranicza biologii, geografii, fizyki i chemii zarówno od strony teoretycznej jak i praktycznej.

Kolejno wycieczkowicze autokarem udali się na punkt widokowy SKY TOWER, z którego mogli podziwiać panoramę całego Wrocławia. Nocleg zaplanowano u sióstr zakonnych Notre Dame. Następnego dnia w programie przewidziano przejazd zabytkowym autobusem na rynek Wrocławia. Wielką radość sprawiło dzieciom, poszukiwanie wrocławskich krasnali, które są wizytówką miasta. Ostatnim miejscem było zwiedzanie ZOO & Afrykarium z powierzchnią 33 ha, gdzie żyje 14.000 zwierząt, przedstawiciele 1100 gatunków.

Dziękujemy organizatorom, opiekunom i wszystkim uczestnikom za wspólnie spędzony czas.

T. Kramarz
foto SP 1

LAUR BABIOGÓRSKI DLA ZGROMADZENIA SIÓSTR ALBERTYNEK W LIPNICY WIELKIEJ

W dniu 14 grudnia b.r. w Gminnym Ośrodku Kultury w Lanckoronie odbyła się uroczystość wręczenia wyróżnienia Laurem Babiogórskim dla wybranych osób i podmiotów z obszaru gmin skupionych w Stowarzyszeniu Gmin Babiogórskich. Laurem Babiogórskim honorowane są osoby fizyczne i osoby prawne za szczególne osiągnięcia dla rozwoju i promocji obszaru Stowarzyszenia w dziedzinach: gospodarki, kultury, pomnażania dziedzictwa przeszłości, turystyki, oświaty i sportu oraz rozwoju i ubogacania działalności organizacji.

Z terenu Gminy Lipnica Wielka wyróżnienie to otrzymało Zgromadzenie Sióstr Albertynek. Wniosek o przyznanie wyróżnienia dla Zgromadzenia Sióstr Albertynek z Lipnicy Wielkiej złożył Wójt Gminy Lipnica Wielka – p. Mateusz Lichosyt.

We wniosku Wójta Gminy do Kapituły i Zarządu Stowarzyszenia Gmin Babiogórskim czytamy:

„Pierwsze siostry przybyły do Lipnicy Wielkiej 16 kwietnia 1950 roku. Utrzymywały się z własnej pracy i ofiar ludzi. Siostry bardzo szybko weszły w potrzeby i troski Lipniczan, służąc im w różnych obszarach życia parafialnego.

Dzięki darczyńcom, w 1958 roku rozpoczęto budowę domu zakonnego. Uroczyste poświęcenie domu i kaplicy pw. Matki Bożej Częstochowskiej odbyło się 11 lutego 1960 roku.

W 1950 roku Siostry otrzymały zezwolenie z kuratorium na nauczanie religii w lipnickich szkołach podstawowych. Z tego faktu bardzo cieszyły się zarówno dzieci jak i rodzice. Niejako przedłużeniem katechezy było organizowanie różnych przedstawień, akademii związanych z Rokiem Liturgicznym, rocznic patriotycznych, jubileuszy. Największą popularnością cieszyły się jasełka

Od 1957 roku Siostry zostały zatrudnione w nowo powstałym punkcie sanitarnym, który w krótkim czasie został przekształcony w Ośrodek Zdrowia. Do tej posługi kierowane były siostry z dużą praktyką pielęgniarską i doświadczeniem. Pomagały w ciągu dnia, a także wzywane w nocy, jechały do odległych domów. Pracę w Ośrodku Zdrowia Sio-

stry wykonywały przez długie dziesięciolecie, zaś pracę w bezpośrednich kontaktach z chorymi w domach na terenie całej parafii, Siostry kontynuują do dnia dzisiejszego.

Siostry Albertynki służą ludziom nie tylko poprzez działalność charytatywną, jako dzieło posługi chorym i potrzebującym, ale również działają jako katechetki,

plastyczki, organizatorki różnych imprez religijnych, patriotycznych i rozrywkowych. Przeżywają razem z Lipniczanami trudne chwile związane z sytuacją społeczno-religijną, polityczną, jednocząc się w walce o wspólne dobro dla całej Gminy. Dbają o Kościół i całą społeczność lokalną.

Wszystkie Siostry posługujące w Lipnicy Wielkiej poprzez swoją pracę wniosły i nadal wnoszą pokój i dobroć. Umieją współpracować z zespołem charytatywnym, z księżmi i w ten sposób poszerza

krąg osób zatroskanych o ludzi ubogich, samotnych i obłożnie chorych. Od lat organizują w parafii Dzień Chorego, akcje dobroczynne na rzecz potrzebujących; np. Kolędniczy Misyjni, Skarpety dla Bezdomnych, itp. Szczególną troską otaczają rodziny wielodzietne. Codzienna praca Sióstr Albertynek i ich zaangażowanie na rzecz drugiego człowieka są nieocenionym wsparciem dla całej społeczności lokalnej”.

W dniu 14 grudnia b.r. odbyła się uroczysta gala wręczenia dyplomów dla nagrodzonych. Zgromadzenie Sióstr Albertynek reprezentowały: Siostra Maksymiliana Tyrała i Siostra Salwina Janowiak. Laudację związaną z wyróżnieniem dla Zgromadzenia wygłosił Wójt Gminy p. Mateusz Lichosyt, zaś Starszy Gazda Stowarzyszenia p. Matek Listwan wręczył pamiątkowy dyplom.

Serdecznie gratulujemy Siostrom Albertynkom tego zasługowego wyróżnienia i dziękujemy za ich pracę, trud i poświęcenie.

W gali rozdania wyróżnień z ramienia Gminy Lipnica Wielka wzięli udział także: p. Andrzej Karkoszka – Przewodniczący Rady Gminy i p. Jan Kuliga – Sekretarz Gminy.

Informację przygotował: Jan Kuliga – Sekretarz Gminy Lipnica Wielka

STREFA TLENU W LIPNICY WIELKIEJ

20 października 2019 roku uroczystie otwarliśmy pierwszą STREFĘ TLENU W LIPNICY WIELKIEJ, która powstała dzięki programowi Pomoc to Moc - społeczna odpowiedzialność PZU oraz Stowarzyszeniu Rozwoju Orawy. Do naszego sukcesu przyczynili się bez wątpienia nasi partnerzy Gmina Lipnica Wielka na Orawie i Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Św. Królowej Jadwigi w Lipnicy Wielkiej, a także Rodzice, uczniowie i Mieszkańcy.

Przy SP nr 1 powstało bezpieczne, atrakcyjne i nowoczesne miejsce integracji dostępne dla wszystkich dzieci, młodzieży i mieszkańców Lipnicy Wielkiej. Strefa wyposażona jest w plac zabaw dla dzieci, urządzenia fitness dla dorosłych i seniorów oraz strefę Street Workout dla młodzieży, która znajduje się za szkołą czyli dla każdego odpowiedni sprzęt.

Na wyposażeniu znajdują się również ławki, ścieżka z rabatami, stół do tenisa stołowego zewnętrznego i tablice edukacyjne. Dodatkowo został zbudowany chodnik do szkoły, dla większego bezpieczeństwa dzieci, a sfinansowany został wspólnie z mieszkańcami Murowanicy.

tekst i foto: R.M.

CZY PRZEZNACZENIE KIERUJE NASZYM ŻYCIEM?

Z inicjatywy Parafii pw. Św. Łukasza, Gminnego Centrum Kultury oraz Stowarzyszenia Rozwoju Orawy powstaje utwór muzyczny. Nad tym właśnie pracujemy w studio... „Przeznaczenie” to singiel o Orawie.... historia, kultura, ludzie... Powstaje on do specjalnie skomponowanej na ten cel przez Tomasza Drabinę melodii. Tekst autorstwa: Roberta Kowalczyka, Karoliny Kowalczyk i Tomasza Drabiny w niezwykły sposób mówi o losie tej pięknej ale ciężkiej orawskiej ziemi. W nagraniu biorą udział muzycy: Łukasz Bandyk - trąbka, Paweł Czaja - altówka, Tomasz Drabina - akordeon, Dawid Janowiak - wokal, Karolina Kowalczyk - wokal, Marcin Kowalczyk - skrzypce, Konrad Lach - perkusja, Kuba Misiniec - pianino, Tomasz Misiniec - bas, kontrabas, Jonasz Pieronek - skrzypce, Mateusz Ziółko - wokal. Trzymajcie kciuki i oczekujcie wraz z nami na efekty.

*foto: Kuba „Bobas” Wilk
autor: KK*

G M I N N E N O W I N Y

WYDAWCA: Gmina Lipnica Wielka,

ADRES I SIEDZIBA WYDAWCY: 34-483 Lipnica Wielka 518, tel. 18 26345-95, e-mail: gmina@lipnicawielka.pl

ADRES I SIEDZIBA REDAKCJI: 34-483 Lipnica Wielka 520, tel. 18 26345-57; 18 26346-38, e-mail: biblioteka@lipnicawielka.pl; kultura@lipnicawielka.pl

REDAKCJA: Stanisława Kucek, Karolina Kowalczyk,

SKŁAD I DRUK: Drukarnia MK s.c. 34-400 Nowy Targ, ul. Waksmundzka 63, tel./fax 18 266 48 52, e-mail: mksc@o2.pl, www.drukarniaMK.pl

NAKLAD: 500 egz.